

MULTIAN KUNNAN

TALOUSARVIO 2024

JA SUUNNITELMAVUODET 2025-2026

KH: 27.11.2023 § 180

KV:11.12.2023 § 42

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	3
Kunnanjohtajan katsaus talousarviovuoteen 2024	3
TALOUSARVION SÄÄNTÖPERUSTA, RAKENNE JA SITOVUUS	7
Sääntöperusta	7
Alijäämien kattamisvelvollisuus	7
Talouden tasapainotustoimenpiteet	9
Rakenne	10
Talousarvion sitovuus	10
TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN STRATEGIA	12
Strategian arvot:	12
Strategian tavoitteet ja toimenpiteet:	12
TALOUSARVION 2024 PÄÄPAINOPISTEET	14
Vuoden 2024 talousarvion suunnitteluraami	14
Toimintatuotot	14
Toimintakulut	15
Sisäiset vuokrat	17
Verotulot	17
Valtionosuudet	18
Vuosikate, poistot ja ali-/ylijäämä	19
Talousarviokauden riskit	20
HENKILÖSTÖOSA	20
KUNTAKONSERNI	22
Kuntakonsernin tavoitteet	22
TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	23
Multian kunnan perustiedot	23
KONSERNIHALLINTO JA -PALVELUT	26
KUNNANVALTUUSTO	26
TARKASTUSLAUTAKUNTA	27
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	28
LUPALAUTAKUNTA	28
KUNNANHALLITUS	29
Hallintopalvelut	31
Elinvoimapalvelut	34
Työllisyyspalvelut	36
PALVELUJEN TOIMIALUEET	36

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA.....	36
Sivistystoimen hallinto.....	37
Kuljetuspalvelut.....	38
Perusopetus.....	39
Muu koulutus.....	41
Varhaiskasvatus.....	42
Vapaa-aikapalvelut.....	44
TEKNINEN TOIMIALA.....	48
Yhdyskuntasuunnittelu.....	48
Ympäristöpalvelut.....	51
Liikenneväylät ja yleiset alueet.....	53
Tilapalvelut.....	55
Vesihuolto.....	57
LASKELMAT.....	59
TULOSLASKELMA (ulkoinen).....	59
TALOUSSUUNNITELMA 2024-2026.....	60
RAHOITUSOSA.....	63
LAINAKANNAN MUUTOKSET.....	64
INVESTOINTIOSA.....	65
INVESTOINTITÄULUKKO 2024 (2025-2026).....	65
LASKENNALLINEN MUU TASEYKSIKKÖ.....	66
KUNNAN ORGANISAATIOKAAVIO 2024.....	67

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

Kunnanjohtajan katsaus talousarviovuoteen 2024

Jo muutaman vuoden ajan kuntataloutta on leimannut ennustettavuuden vaikeus. Tulevana vuonna 2024 Multian kunnalla on tämän ohella edessä myös selvästi tiukkenevan talouden haaste. Kunnan talouden näkyvät heikkenevät valtionosuuksien ja verotulojen aiemmin ennakoitua reilumman negatiivisen kehityksen, kunta-alan monivuotisen palkkaratkaisun sekä maailmantilanteen taantumien aiheuttaman yleisen kustannusten ja korkojen nousun myötä. Tulot siis vähenevät ja menot kasvavat samaan aikaan. Taloudellinen liikkumavara on entistä pienempi ja tätä kautta kunnan toiminnot entistä haavoittuvampia. Talousarviota on tämän takia laadittu varovaisuusperiaatteen mukaisesti ja säästöjä hakien. Kuitenkin panostuksia sekä palveluihin että kehittämiseen on luvassa.

Kuntien tehtäväkenttä on hiljattain muuttunut merkittävästi sote-palveluiden ja pelastustoimen järjestämistä vastuun siirryttyä hyvinvointialueille. Muutos on ollut suuri, ja sekä kuntalaisten palvelut, että yhdyspinnat kunnan omien ja hyvinvointialueemme palveluiden välillä hakevat vielä paikkaansa. Vaikka järjestämistä vastuun muutos on jo tapahtunut, työllistää valmistelu melkoisesti siis kuntaakin. Tulevina vuosina hyvinvointialueen palveluverkkopäätökset vaikuttavat sekä kuntalaisiimme että kuntaan erityisesti kiinteistöihin liittyvien ratkaisuiden osalta.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä Multian valtionosuudet laskivat vuodesta 2022 vuoteen 2023 85,1 % ja vuodesta 2023 vuoteen 2024 vielä 12 %. Pudotus on niin rajua, että tasapainottamisohjelmasta huolimatta kunta joutuu etsimään lisää keinoja talouden sopeuttamiseen vuoden 2024 aikana. Verotulojen ennustetaan pienenevän 5 % vuoteen 2023 verrattuna.

Valtionrahoituksen muutokset kohtelevat kuntia eriarvoisesti ja tilanteeseen tulee etsiä ratkaisua uudistamalla kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää vastaamaan kuntien todellisia tehtäviä uudessa soten jälkeisessä kuntamallissa.

Edelleen jatkuva Ukrainan sota ja vuoden 2023 lopulla alkanut Israelin ja Hamasin välinen sota voivat aiheuttaa epävarmuustekijöitä kunnan vuoden 2024 talouden toteutumiseen. Sotien aiheuttama energiakriisi sekä yleinen hintojen- ja korkojen nousu voi nostaa kunnan käyttämän energian kustannuksia arvioitua enemmän. Lisäksi sota voi aiheuttaa vaikeuksia yrityksille ja työllisyyteen ja sitä kautta verotuloihin.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä Multian kunnan taseessa oli vielä kattamatonta alijäämää 109 067,37 euroa. Alijäämä tulee olla katettu vuoden 2026 loppuun mennessä. Ennusteet vuoden 2023 tilinpäätöksen osalta näyttävät siltä, että vielä tänä vuonna alijäämä tulee kasvamaan.

Multian kunnan vuoden 2024 tuloveroprosentti on 9,8 %. Korotusta edelliseen veroprosenttiin on 0,44 %-yksikköä. Korotuksen vaikutus verotuloihin on noin + 82 000 euroa. Kiinteistöveroprosentit säilyvät vuoden 2023 tasossa. Ennusteen mukaan kunnan vuoden 2024 kiinteistöverotuloihin on tulossa 9,0 % kasvu. Ennusteiden mukaan kunnan valtionosuudet laskevat – 12 %, kunnallisverotulo -4 % ja yhteisövero -23 % vuoteen 2023 verrattuna.

Kunnan talousarvio vuodelle 2024 on 1 660 euroa ylijäämäinen. Kunnan vuosikate on 400 990 euroa, joka riittää kattamaan poistot. Kunnan investoinnit ovat olleet useita vuosia hyvin järkevällä tasolla talouden kantokykyyn nähden. Vuonna 2024 investointien nettokustannukset ovat 312 000 euroa. Investoinneilla rakennetaan muun muassa uimalaitosta, Sinervän koulun piha-aluetta ja Sinervä Campingin kaava-alueen infraa, sekä vähennetään kunnan rakenteiden ja laitteiden korjausvelkaa. Lisäksi hankitaan kaksi kappaletta siirrettäviä aggregaatteja varavoimaksi sähkökatkosten varalta.

Työllisyystilanne on vuoteen 2024 lähdetessä hieman heikkenemässä alkuvuoden 2023 lukemiin verrattuna. Lomautettujen määrässä on havaittavissa reipas kasvu. Joillakin yksityisen ja julkisen sektorin aloilla on havaittavissa hienoista työvoimapulaa. Multian tai Keski-Suomen väkimäärä ei riitä ratkaisemaan olemassa olevaa työvoimapulaa, vaan tarvitaan lisää muualta muuttavia ihmisiä.

Multian kunta jatkaa sijoittamista lapsiin ja nuoriin. Vuoden 2023 alussa voimaan tullut maksuton varhaiskasvatus on herättänyt mielenkiintoa. Uusi koulu saa arvoisensa pihan ja rakentaminen jatkuu vuoden 2024 aikana. Toimenpide lisää työ- ja opiskeluviihtyvyyttä. Myös muun palvelurakenteen toiminnan kehittäminen ja ylläpitäminen ovat ensiarvoisen merkittäviä hyvinvointi- ja vetovoimatekijöitä.

Kuntien tehtäväkenttä kokee vuoden 2025 alussa jälleen suuren muutoksen, kun työllisyys- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille. Multian kunta on mukana Eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluevalmistelussa yhdessä Keuruun, Petäjäveden, Toivakan, Joutsan, Luhangan, Mänttä-Vilppulan ja vastuukunta Jämsän kanssa. Työllisyysalueen valmistelutyöt ovat jo täydessä vauhdissa.

Viime vuodet ovat osoittaneet, että äkillisiinkin muutoksiin on sopeuduttava ja toimintaa nopeastikin uudistettava tilanteen niin vaatiessa. Tulevaisuuteen tulee kuitenkin suhtautua luottavaisin ja innostuneinkin mielin. Talousarvion ja toimintasuunnitelman laadinta on kunnallishallinnossa suurimpia ja tärkeimpiä valmistelu- ja ponnistuksia. Haluan lämpimästi kiittää koko talousarvion valmisteluun osallistunutta henkilökuntaa erinomaisesta työstä, luottamushenkilöitä aloitteellisuudesta ja ohjauksesta sekä kuntalaisia, yhdistyksiä, yrityksiä ja muita yhteistyökumppaneita ideoistanne, palautteestanne, sitoutumisestanne ja tekemisestanne.

Multialla yhteen hiileen puhaltava yhteisömme ja positiivinen tekemisen kulttuuri takaavat käsillä olevien muutosten onnistuneen toteuttamisen: erilaisia näkökulmia ja ideoita yhteen sovittamalla saadaan yleensä aikaiseksi paras lopputulos. Vastuullisella mutta samaan aikaan rohkealla, kaikkien multialaisten hyväksi tehdyllä työllä kuntamme menestyy erinomaisesti.

Arto Kummala, kunnanjohtaja

Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Maailmantalouden kehitys on ollut alkuvuonna vaisua, mutta kuitenkin odotuksia parempaa. Inflaatio on edelleen korkeaa monilla talousalueilla. Inflaation hidastuminen vaatii keskimääräistä hitaampaa talouskasvua lähitulevaisuudessa. Maailmantalous lähtee todennäköisesti kunnolla kasvuun vasta, kun inflaatio on saatu kuriin.

Palveluiden suhdannenäkymät ovat euroalueella heikkenemässä. Teollisuudessa ja rakentamisessa indikaattorit viittaavat heikkoon näkymään. Työllisyys on edelleen kehittynyt vahvasti, mikä pitänee talouden hieman kasvussa kuluvana vuonna.

Euroopan keskuspankki EKP on nostanut määrätietoisesti ohjauskorkoa inflaation taittamiseksi. EKP nosti syyskuun kokouksessa korkojaan 0,25 prosenttiyksikköä. Markkinakorkojen kannalta keskeinen EKP:n ohjauskorko on nyt neljän prosentin tasolla.

Suomen talous sinnittelee palvelujen varassa. Suomen talous kasvoi hieman alkuvuonna. Bruttokansantuote hyötyi julkisen kulutuksen kasvusta, kun yksityinen kulutus supistui. Talousindikaattorit ovat olleet ristiriitaisia rakentamisen ollessa jyrkässä laskussa, mutta palvelujen kysynnän jatkuessa hyvänä. Suomen talouden odotetaan ajautuvan tänä vuonna lievään taantumaan. Talouskasvu heikkenee laajasti, kun sekä vienti että kotimainen kysyntä supistuvat. Rakentamisen ja etenkin asuinrakentamisen romahtaminen painaa taloutta tänä vuonna. Suhdanneindikaattorien perusteella talouden kehitys on heikkenemässä loppuvuoden aikana. Riskit talouskehityksessä ovat yhä heikompaan päin.

Kotitalouksien reaalitulot eivät tänä vuonna nouse. Kotitalouksien säästämisaste nousee epävarmuuden lisääntyessä muun muassa korkojen noustua. Korona-ajan puskurit on hyödynnetty, ja kulutus supistuu.

Kuluttajien luottamus putosi heti Venäjän hyökkäyssodan alettua pohjalukemiin, ja on pysynyt matalalla sen jälkeen. Kuluttajia huolestaa korkea inflaatio, nousevat korot ja energian hinta talven aikana. Lisäksi Venäjän hyökkäyssota pitää edelleen yllä epävarmuutta.

Kotitalouksien arvio säästämismahdollisuuksista on vajonnut heikoimmilleen 20 vuoteen. Myös aikomukset isompiin hankintoihin ovat vähäisiä. Arvio ajankohdan edullisuudesta lainanotolle on pysynyt historiallisen heikkona jo useita kuukausia.

Yritysten luottamus on pysytellyt heikkona, ja kokonaisuutena suurta muutosta ei viime kuukausien aikana olla nähty. Rakentamisen luottamus on ollut nykyistä olennaisesti heikompaa vain finanssikriisin aikana. Teollisuudessa luottamus on ollut nykytasoa matalampi vain kriiseissä tai lamassa. Palveluyrityksissä luottamus laski syyskuussa selvästi alle pitkän ajan keskiarvon.

Maailmankaupan odotetaan supistuvan tänä vuonna, mikä heikentää Suomen viennin näkymiä. Myöskään Kiinan avautuminen ei ole toistaiseksi heijastunut Suomen vientiin piristävänä tekijänä. Palveluviennin kasvu tukee vientiä tänä vuonna. Sen sijaan tavaraviennin nähdään heikkenevät vuoden edetessä. Viennin ennakoitaan supistuvan tänä vuonna 2,7 prosenttia ja kasvavan vuonna 2024 prosentin verran. Vaihtotase on yhä selvästi alijäämäinen.

Työmarkkinoiden tilanne on edelleen kohtuullisen hyvä, tosin merkkejä heikkenevästä vireestä on nähtävissä. Esimerkiksi lomautusten määrä on kasvanut. Heikkenevän suhdannekehityksen seurauksena työllisyyden ennakoitaan supistuvan ja työttömyyden nousevan. Maltillinen elpymisen ennakoitaan olevan mahdollista vuonna 2025.

Korkojen nousu kuritti asuntomarkkinoita. Sekä asuntojen kauppamäärät, että asuntojen hinnat ovat laskeutuneet. Asuntojen kauppamäärissä pohjat on todennäköisesti jo saavutettu, mutta palautuminen tyypilliselle kaupankäyntitasolle vaatii talouden kohentumista. Asuntojen hinnat laskenevat tämän vuoden, mutta hintojen ennakoitaan kääntyvän maltilliseen nousuun ensi vuonna.

Lähteet: OP: Talouden näkymät kesäkuu/lokakuu 2023, Euroopan keskuspankki

TALOUSARVION SÄÄNTÖPERUSTA, RAKENNE JA SITOVUUS

Sääntöperusta

Kuntalain 410/2015 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja käyttää kunnan päätösvaltaa. Kuntalain §:n 110 mukaan *"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.*

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kunta- jaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

Kuntalaki pyrkii parantamaan suunnittelun asemaa kunnan päätöksenteossa toiminnan ja talouden ohjausvälineenä. Kuntalain mukaisessa taloussuunnittelussa korostetaan toiminnan ja talouden tiivistä yhteyttä, taloudellisten resurssien merkitystä sekä suunnittelun realistisuutta. Kunnan kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja – suunnitelman tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa.

Taloussuunnitelma ja talousarvio ovat valtuuston toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Muut toimielimet ohjaavat palvelu- ja viranomais toimintaa käyttösuunnitelmilla. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston talousarviossa ja – suunnitelmassa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Alijäämien kattamisvelvollisuus

Kuntalaki tiukentui alijäämän kattamisvelvollisuuden osalta 1.5.2015 voimaan tulleessa kuntalaissa (410/2015). Pykälän muutettu sääntö tuli voimaan 1.3.2019. Alijäämät tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tai muutoin kunta joutuu arviointimenettelyn piiriin.

Alijäämien kattamisvelvollisuus ulotettiin koskemaan myös kuntayhtymiä. Arviointimenettelyä sovellettiin ensimmäisen kerran vuonna 2017 vuosien 2015 ja 2016 konsernitilinpäätöksiin kertyneisiin alijämiin ja konsernitilinpäätöksistä laskettaviin tunnuslukuihin. Kuntalain mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään

1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,00 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti,
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla,
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä Multian kunnan taseessa oli vielä kattamatonta alijäämää 109 067,37 euroa. Vuoden 2022 osalta kunnan tunnusluvut eivät ylittyneet. Mutta kunnan täytyy kiinnittää erityistä huomiota taloutensa kehitykseen ja analysointiin. Talouden tasapainossa pitäminen edellyttää huolellista taloudenhoitoa, kun kunnan oman toiminnan tuotot ovat supistuneet ja vuoden 2023 osalta kunnan tulos tulee olemaan alijäämäinen.

Talouden tasapainotustoimenpiteet

Valtuusto hyväksyi Multian kunnan päivitetyn talouden tasapainottamissuunnitelman valtuustossa 14.12.2020 § 77. Kunnan taloudentasapainotushjelma on esitetty alla olevassa taulukossa:

Multian kunta

Talouden tasapainotuksen toimenpideohjelma 2021-2024

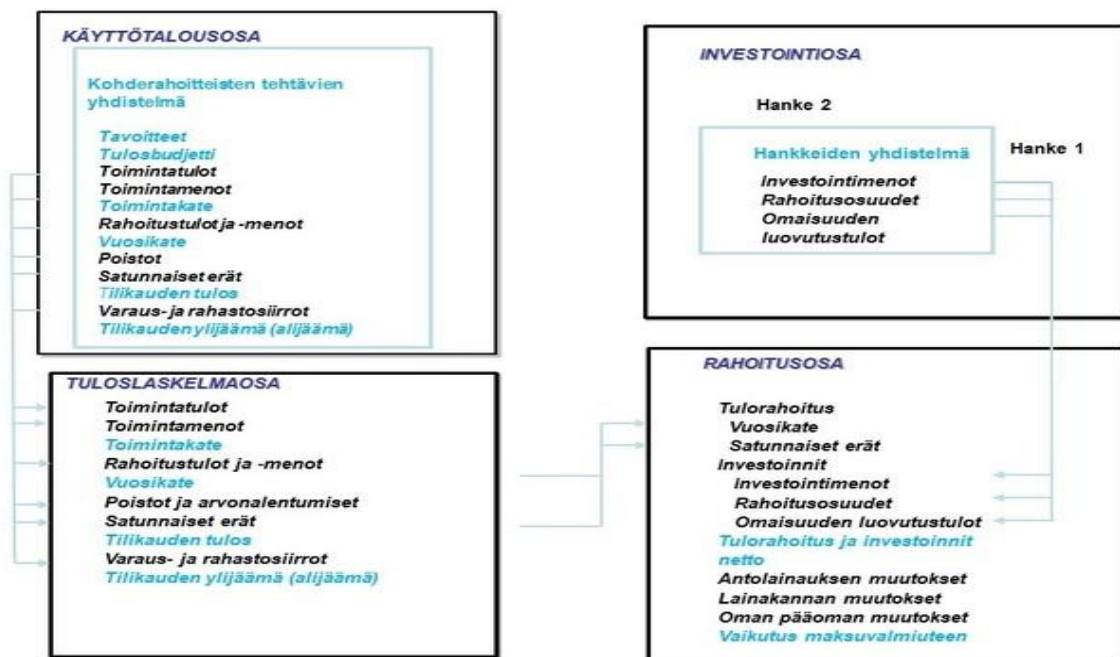
Tasapainotusraami, joka sisältää kertyneen kum. alijäämän

TASAPAINOTUSOHJELMA 2021-2024

Lautakunta	Tulosalue	Toimenpide	2021	2022	2023	2024	Säästöt yht.
Kunnanvaltuusto	Lautakunnat	Lautakuntien organisoiminen	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
		Veropohjan leventäminen	51 000,00	51 000,00	51 000,00	51 000,00	204 000,00
			56 000,00	56 000,00	56 000,00	56 000,00	224 000,00
Kunnanhallitus	Hallintopalvelut	Henkilöstöruokailun tukemisen poistaminen	1 800,00	1 800,00	1 800,00	1 800,00	7 200,00
		Palkanlaskennan toimintojen digitalisointi	8 400,00	4 200,00			12 600,00
	Aluekeittiö	Toimintakustannusten minimointi	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	40 000,00
		Henkilöstömitoituksen tarkistaminen	37 700,00	37 700,00	37 700,00	37 700,00	150 800,00
Kunnanhallitus yht.			57 900,00	53 700,00	49 500,00	49 500,00	210 600,00
Perusturva	Sosiaalipalvelut/hal	Kierrätyspisteen aukioloajan supistaminen	5 300,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	22 400,00
	Vammaispalvelut	Vammaisten työtoimintakeskuksen palvelumyynnin tehostaminen	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
	Vanhuspalvelut	Henkilöstömitoituksen tarkistaminen					
		*Kotihoidossa	55 000,00	49 000,00	49 000,00	49 000,00	196 000,00
		*Palveluasumisessa	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	180 000,00
		*Muissa vanhuspalveluissa	9 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	75 000,00
		*Tukipalveluissa	59 200,00	57 200,00	57 200,00	57 200,00	230 800,00
Perusturvan toimiala yht.			178 500,00	183 900,00	183 900,00	183 900,00	730 200,00
Sivistystoimi	Varhaiskasvatus	Henkilöstömitoituksen tarkistaminen	35 830,00	52 560,00	52 560,00	52 560,00	193 510,00
	Peruskoulutus	Henkilöstömitoituksen ja tuntekehityksen tarkistaminen	34 000,00	53 250,00	72 500,00	72 500,00	232 250,00
		Koulukyytien erillisjärjestelystä luopuminen	7 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	49 000,00
		Kotikuntakorvausten palautuminen			14 410,00	14 410,00	28 820,00
		Maksujen ja taksojen tarkistus ei lakisääteisten toimintojen osalta	700,00	700,00	700,00	700,00	2 800,00
	Kulttuuripalvelut	Palvelujen ostojen pienentyminen	7 150,00	7 150,00	7 150,00	7 150,00	28 600,00
		Henkilöstömitoituksen tarkistaminen			7 200,00	7 200,00	14 400,00
		Maksujen ja taksojen tarkistus ei lakisääteisissä palveluissa	1 500,00	1 500,00	3 000,00	3 000,00	9 000,00
		Aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden hankintarajan sopeuttaminen	4 900,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	19 600,00
		Uuden koulun kustannusvaikutus, päivähoitoon kehityskustannukset	-76 233,00	-71 666,00	-71 666,00	-38 333,00	-257 898,00
Sivistystoimen toimiala yht.			14 847,00	62 394,00	104 754,00	138 087,00	320 082,00
Tekninen toimi	Tilapalvelut	Henkilöstömitoitus	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	160 000,00
	Tilapalvelut	Palvelujen ostot	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	6 000,00
	Tilapalvelut	Palvelujen ostot	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	40 000,00
	Vesihuolto	Perusmaksun korotus	6 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	42 000,00
	Vesihuolto	Käyttömaksun tarkistus	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	32 000,00
Teknisen toimen toimiala yht.			65 500,00	71 500,00	71 500,00	71 500,00	280 000,00
Tasapainotustoimenpiteiden vaikutukset yhteensä			372 747,00	427 494,00	465 654,00	498 987,00	1 764 882,00

Multian kunnan talousarvio on laadittu nettomääräisenä ja sitovuustasona käytetään ulkoisia toimintalukuja. Sisäiset kustannukset on myös budjetoitu sisäisten vuokrien osalta, mitkä esitetään talousarviossa laskennallisina erinä. Taloussuunnitelma on laadittu kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi.

Talousarvio 2023 laadittiin uudistetun palvelurakenteen mukaiseksi. Poukaman aluekeittiö yhtiöitettiin 1.3.2023 alkaen Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:ksi, joten ruokapalvelut on myös poistettu palvelurakenteesta vuodelle 2024. Tulosalueet ovat kunkin toimialan alla jaoteltu yhtä monelle sitovuustasolle. Tulosalueet on esitetty talousarviossa toimialojen yhteydessä sekä organisaatiokaaviossa.

Talousarvion sitovuus

Toimintatuotot ja toimintakulut (määrärahat ja tuloarviot)

Valtuusto vahvistaa käyttötalousosassa sitovana tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet, määrärahan ja tuloarvion. Valtuusto vahvistaa investointiosassa sitovan määrärahan hankekohtaisena. Määrärahat ovat talousarviossa sitovina ulkoisin erin. Talousarviossa esitetään kuitenkin myös sisäiset erät ja näiden toteutumaa tulee seurata osavuosisikatsauksien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Tuloarvio on valtuuston toimielimelle asettama tulotavoite.

Toimialan ja investoinnin hankekohtainen määräraha on sitova valtuustoon nähden.

Toimialan tai johtokunnan käyttösuunnitelmalla asettamat tavoitteet, osamäärärahat ja osatuloarviot sitovat toimielimen alaista viranhaltijaa ja työntekijää.

Tulosalueet ovat toimintatuloissaan ja –menoissaan sitovia kunnanhallitukseen nähden

Toimintayksikön/Kustannuspaikan toimintatulot- ja toimintamenot ovat sitovia kunnanhallitukseen nähden.

Toiminnalliset tavoitteet, perustelut ja tunnusluvut

Talousarvion yleisperustelut ovat informatiivisia.

Sitovia ovat tavoitekorteissa määritellyt toiminnalliset tavoitteet, määrätavoitteet tai tavoitteelliset toimenpiteet. Sitovuudet on merkitty joko valtuustoon tai kunnanhallitukseen nähden sitoviksi. Muilta osin talousarvion tiedot ovat perustelutietoja ja toimialojen tulee noudattaa perusteluissa kuvattua toimintalinjaa.

Toimialatasoinen sitovuus

Kunnanhallituksen ja toimialojen sitovuustaso on tulosityksikötaso. Toimielimen käyttötaloussuunnitelmalla hyväksymät tavoitteet, osamäärärahat ja osatuloarviot sitovat toimielimen alaista viranhaltijaa ja työntekijää.

Taloussuunnitelma

Talousarvion ensimmäinen vuosi on aina sitova. Muiden vuosien osalta taloussuunnitelma on ohjeellinen.

Talousarvion noudattaminen ja muuttaminen

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää sitovuustasojen mukaisesti kunnanhallitus tai valtuusto. Talousarviomuutokset on tehtävä talousarviovuoden aikana.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpano-ohjein toimialojen ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kunnanhallitus päättää sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Myös viranhaltijoiden tulee tarkistaa käyttötaloussuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimielimen hyväksymää tulosityksikön käyttösuunnitelmaa. Mikäli toimialojen talousarvioehdotukseen ei ole tullut muutoksia, käyttötaloussuunnitelmaa ei tarvitse viedä uudelleen käsiteltäväksi. Hankinnoissa noudatetaan kunnan hankintaohjetta.

TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN STRATEGIA

Talousarvio on valmisteltu kunnanvaltuuston 7.5.2019 §:ssä 33 päätöksen perusteella uusitun strategian pohjalta. Multian kunnan strategian visiona on olla;

Erityisen hyvä Multia - Luonnon rauhassa, palveluiden läheisyydessä elää onnellisia kuntalaisia elinvoimaisessa ja itsenäisessä kunnassa, jossa yhteisöllisyys ja inhimillisyys ovat voimavaroja.

Strategian arvot:

Luonto

Yhteisöllisyys

Eteenpäin suuntautuneisuus

Luotettavuus

Yhdenvertaisuus

Talousarviossa 2024 määritellyt valtuuston nähden sitovat ja strategian tavoitteisiin ja toimenpiteisiin pohjautuvat tulosaluekohtaiset toimenpiteet, on laadittu strategian ja sen tavoitteiden ja toimenpiteiden pohjalta.

Strategian tavoitteet ja toimenpiteet:

Tasapainoinen kuntatalous:

- Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen
- Veropohjan leventäminen uusien asukkaiden ja yritysten houkuttelemisella
- Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö
- Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella
- Yhteistyön lisääminen palveluiden tuottamisessa ja hankinnoissa

Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään:

- Luontokohteiden kehittäminen ja vaaliminen
- Metsätalouden ja metsäelinkeinojen tukeminen
- Lähiruoan ja luonnontuotteiden hyödyntäminen
- Konkreettisia toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi
- Matkailun kehittäminen ja markkinoinnin parantaminen

Elämän mielekkyyden mahdollistaminen:

- Yhteisöllisyyden kehittäminen
- Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen
- Taiteen ja kulttuurin vaaliminen
- Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen
- Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työtteen ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa

Elinvoimaisuuden parantaminen:

- Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen
- Yritteliäisyyden ja yritysten toiminnan tukeminen
- Etätyön mahdollistaminen ja tietoliikenneyhteyksistä huolehtiminen
- Hyvästä tieverkostosta kiinnipitäminen
- Kehitetään keinoja uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi paikkakunnalle

TALOUSARVION 2024 PÄÄPAINOPISTEET

Vuoden 2024 talousarvion suunnitteluraami

Kunnanhallituksen antaman talousarvion suunnitteluraamin mukaan talousarvio tuli laatia ylijäämäisenä tai tasapainossa. Henkilöstökulujen kasvuna huomioitiin yleiskorotukset ja paikalliset järjestyserät sopimuksen mukaan. Muutoin suunnitteluraamina käytettiin vuoden 2023 talousarvion lukuja huomioiden tasapainottamisohjelman toimenpiteet. Investoinnit tuli suhteuttaa poistotaso huomioiden, että vuosikate riittää kattamaan poistot.

Toimintatuotot

Vuoden 2024 talousarviossa ulkoisia toimintatuottoja on ennakoitu kertyväksi 1 498 560 €. Tämä on 45 400 € enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa. Myyntituotot ovat lähes vuoden 2023 tasolla. Liiketoiminnan myyntituottoihin on kirjattu kunnanhallituksen päättämä korotus vesilaitoksen käyttö- ja perusmaksuihin. Korotus maksuihin vuodelle 2024 on 10 %. Myyntituottoihin on arvioitu myös metsänmyyntituloja metsäsuunnitelman mukaisesti 100 000 €.

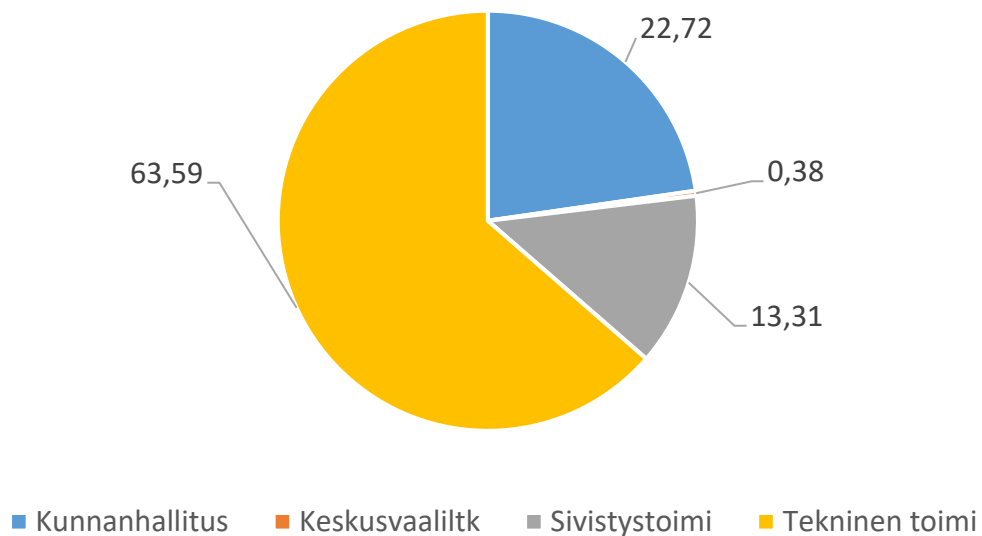
Kunnan maksutuotot koostuvat nykyään vain rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen lupamaksuista. Näiden osuus on 21 300 €.

Tuet ja avustukset nousevat 48 700 € vuoden 2023 tasosta ollen 155 900 €. Luku sisältää kaksivuotisen esiopetuksen avustuksen, koulun hankkeiden sekä Kulttuuritalo Ahjolan avustuksen. Palkkatukia ja koulutuskorvauksia ei olla budjetoitu, sillä niiden määrää ei pystytä arvioimaan ennalta. Niitä tullaan kuitenkin hakemaan mahdollisuuksien mukaan.

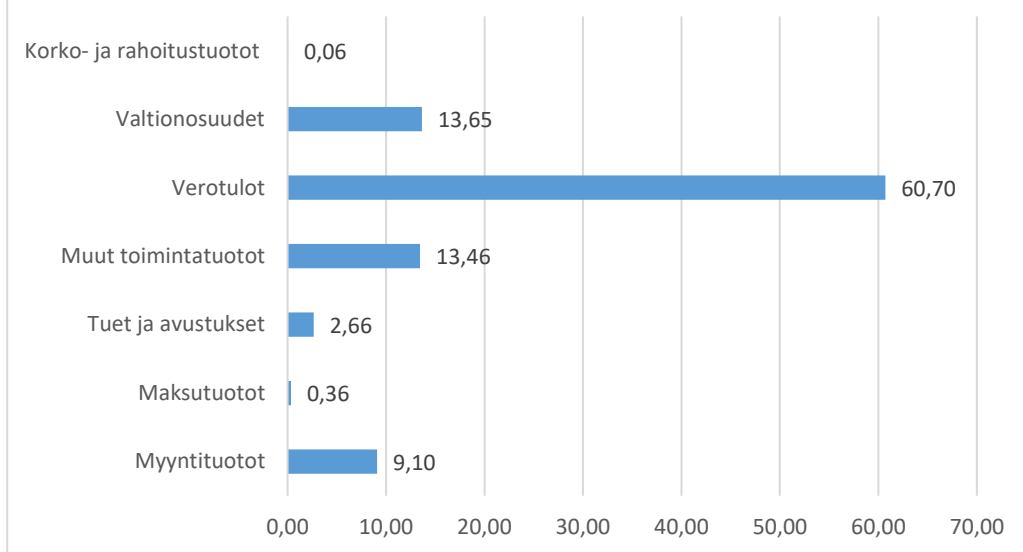
Suurimmat erät muissa toimintatuotoissa koostuvat asuntojen ja kiinteistön vuokrista sekä käyttöomaisuuden myyntivoitoista. Muut toimintatuotot ovat yhteensä 788 460 €. Asuntojen vuokrat ovat 40 100 €. Keurusseudun Ateria- ja Tukipalvelut Oy:n sekä hyvinvointialueen maksamien kiinteistöjen vuokria on nostettu indeksikorotuksen verran ollen 523 300 €. Näiden osuus kunnan toimintatuotoista on noin 35 %. Metsätilan myyntiin on varattu 150 000 €.

Toimintatuottojen osuus toimialoittain v. 2024

Tulojen osuus %

Toimintakulut

Ulkoisten toimintakulujen osuus talousarviossa on yhteensä 5 439 080 euroa, mikä on 201 994 euroa (-4 %) vähemmän kuin vuonna 2023.

Henkilöstökulujen osuus on 2 758 520 euroa, mikä on 58 138 euroa (2 %) enemmän kuin vuonna 2023. Henkilöstökuluissa on huomioitu kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimus 2022-2025 mukaiset yleiskorotukset 1,5 % ja paikallisen järjestyserän 0,4 % korotus. Kaikkia vapautuvia virkoja ja toimia kuitenkin harkitaan ja paikat täytetään vain kunnanhallituksen luvalla.

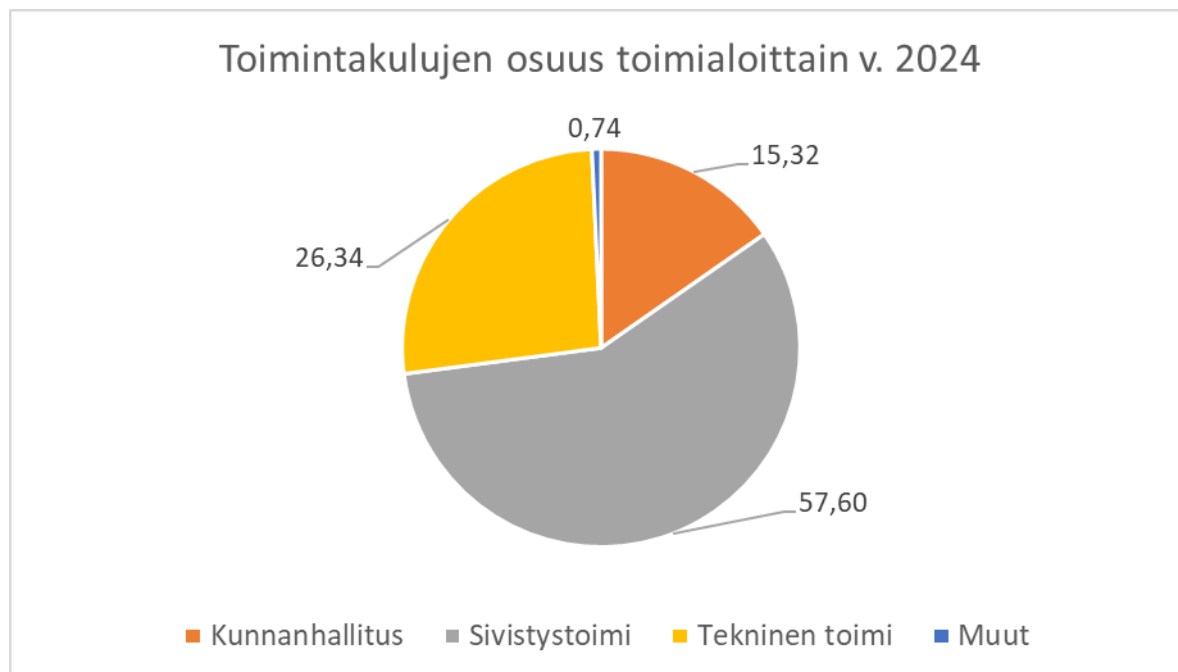
Palvelujen ostot laskevat vuoden 2023 talousarvioon verrattuna 327 687 euroa (-17 %) ollen 1 617 090 €. Tähän vaikuttaa vuoden 2023 talousarviossa mukana ollut vanhan koulun purkamiskulu 420 000 euroa. Keuruuseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:ltä ostettaviin ravitsemispalveluihin on varattu 259 000 euroa. Aterioihin tulee korotusta 6,3 %. Useimpien ohjelmistojen kulut nousevat vuoden alusta 2-6 % yleisen kustannustason nousun takia.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot laskevat vuoden 2023 talousarvioon verrattuna 131 535 € (-20%) ollen yhteensä 513 600 €. Hyvinvointialue maksaa sähkön toteutuneen mukaisesti kunnalle, joten tämä on otettu huomioon vähennyksenä sähkökuluissa.

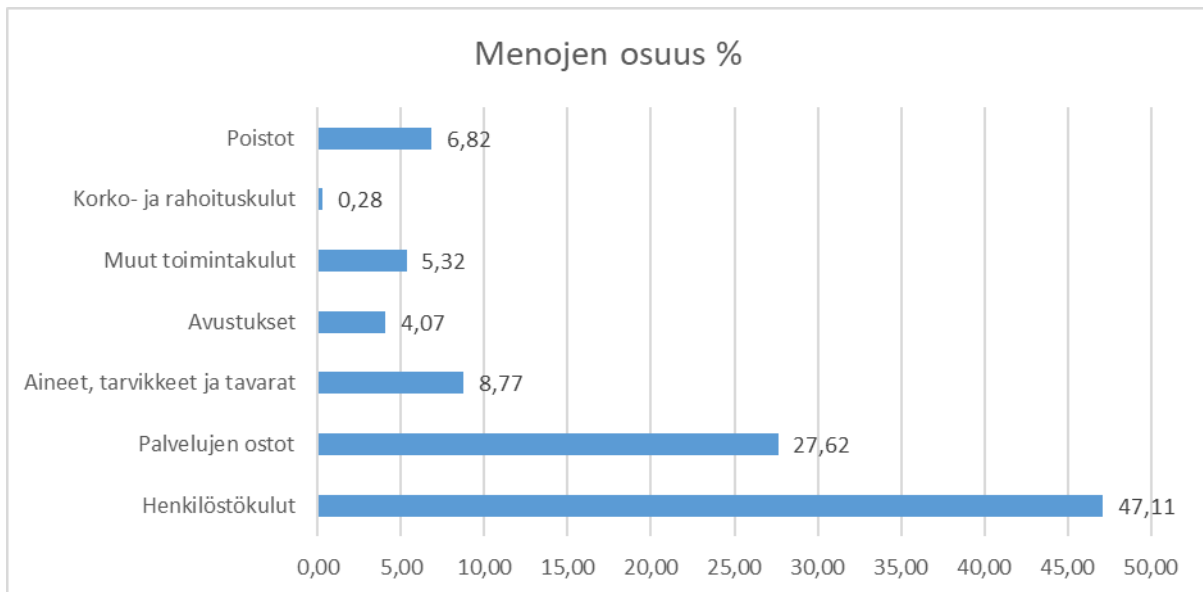
Avustuksiin on varattu 238 500 euroa, mikä on 105 500 euroa enemmän kuin vuonna 2023. Korotus johtuu Kelalle maksettavasta työmarkkinatuesta, johon vuodelle 2024 on varattu 90 000 €. Vuoden 2023 alkuperäisessä talousarviossa tämä oli jäänyt budjetoimatta kokonaan. Lasten kotihoidon tukeen on varattu 60 000 €, yksityistieavustuksiin 42 000 € ja rakennusavustuksiin 17 500 €. Sivistystoimen avustuksiin on varattu 25 000 €.

Muihin toimintakuluihin on varattu 311 370 euroa, mikä on 93 590 euroa (43 %) enemmän kuin edellisvuonna. Suurin vaikutus korotukseen on koulun leasing-vuokralla sekä kiinteistöverolla, jotka ovat yhteensä 256 540 euroa.

Korko- ja rahoituskuluihin on varattu 16 500 euroa kuntatodistusta (lisälainan tai nykyisen netotusta) varten.

Yllä oleva taulukko kuvaa toimintakulujen jakautumista toimialojen kesken. Muut -sarakeessa on mukana keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja kunnanvaltuuston toimintakulut.

Sisäiset vuokrat

Vuodelle 2024 on tarkistettu sisäisiä vuokria. Vuoden 2024 sisäisissä vuokrissa on otettu huomioon kiinteistöhoitotyön henkilöstökulut. Aikaisempina vuosina talousarvion sisäisissä vuokrissa on otettu huomioon vain ylläpitokustannukset, jonka takia pienemmät talousarvioluvut ovat vääristäneet todellista menoa. Muutos näkyy vuoden 2024 luvuissa niin, että teknisen toimen tilapalveluissa toimintatuotot ovat n. 207 000 € suuremmat kuin v. 2023. Puolestaan menot näkyvät eri toimialoilla muiden toimintakulujen suurempina erinä. Alla taulukkoa eri toimialojen sisäisistä vuokrista.

	TP2022	TA2023	TA2024
Yleishallinto	22 565	4 350	41 380
Koulu	129 519	87 170	148 590
Päiväkoti	43 594	38 635	73 330
Esiopetus	29 062	25 755	48 890
Kirjasto	28 364	22 985	40 780
Liikunta	92 915	61 825	95 150
Tilapalvelut (tulo)	346 019	240 720	448 120

Verotulot

Kuntien verotulot koostuvat kunnallis-, kiinteistö ja yhteisöverosta. Verotuloilla on merkittävä vaikutus talouteen, sillä kunnan ulkoisista tuloista 60,7 % kertyy verotuloista. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin kuluvalle vuodelle 12,64 prosenttiyksiköllä. Näin vuoden 2023 tuloveroprosentiksi muodostui 9,36 %. Vuodelle 2024 tuloveroprosentti ilmoitetaan 0,10 %-yksikön tarkkuudelle, joten kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 23.10.2023, että Multian tuloveroprosentiksi vuodelle 2024 tulee 9,8 %. Tuloveroprosentin keskiarvo Keski-Suomen kunnissa vuodelle 2024 on 8,5 %.

Vuoden 2024 kiinteistöveroprosenteissa huomioitiin pääministeri Orpon hallitusohjelmassa esitetty maapohjan eriytetty kiinteistöveroprosentti. Samalla maapohjiin sovellettavien kiinteistöveroprosenttien alarajaa nostettiin 1,30 prosenttiin, kun yleisen kiinteistöveron veroprosentin alaraja on ollut 0,93 prosenttia. Kunnanvaltuusto lokakuun kokouksessaan ei kuitenkaan hyväksynyt maapohjan kiinteistöveroprosentin eriyttämistä kunnanhallituksen päätöksen vastaisesti. Eduskunta kuitenkin hyväksyi 8.11.2023 lakimuutoksen, joten Multian maapohjan kiinteistöveroprosentiksi on tulossa automaattisesti alaraja 1,30 %. Muut kiinteistöveroprosentit pysyivät valtuuston päätöksellä vuoden 2023 tasolla.

Veroennusteen pohjana on Kuntaliiton kuntakohtainen veroennuste. Ennusteen mukaan kunnan verotuloja ennakoidaan kertyvän yhteensä 3 555 000 euroa, mikä on 5 % vähemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa. Multian kunnan verotuloarvio vuodelle 2024: kunnallisvero 2 205 000 €, kiinteistövero 534 000 € ja yhteisövero 816 000 €.

Valtionosuudet

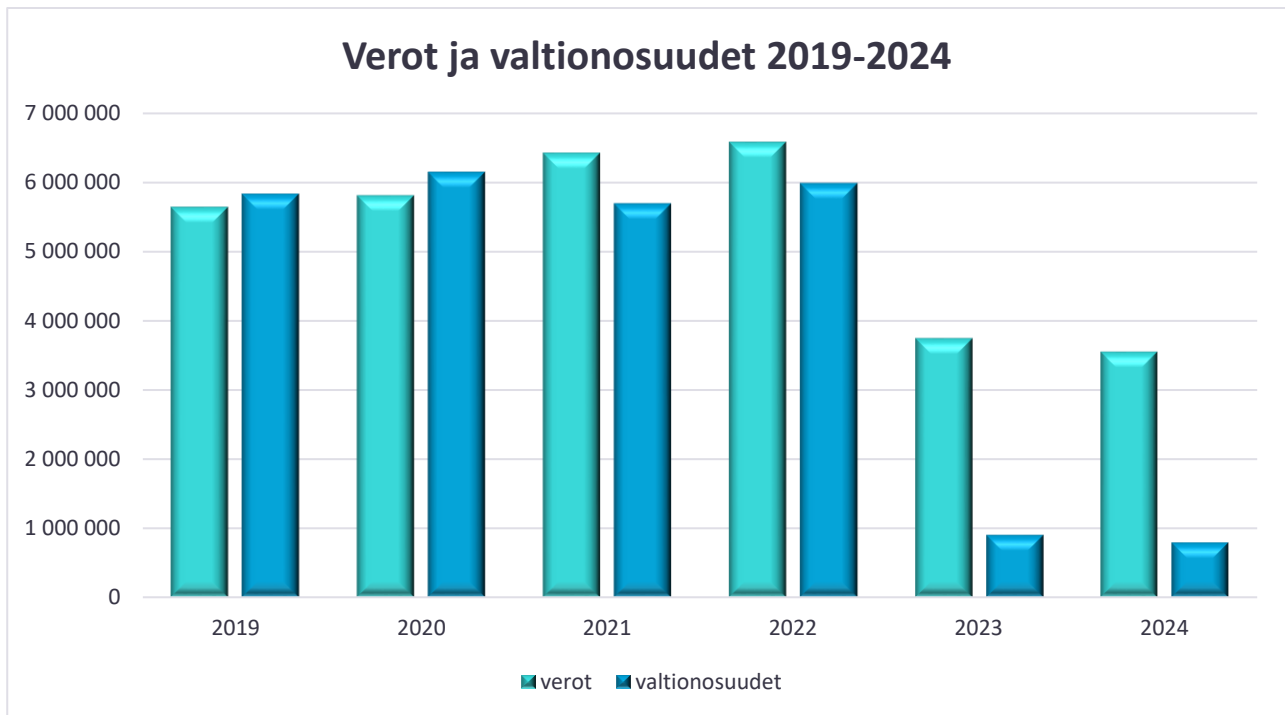
Kunnan valtionosuus koostuu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, veromenetysten kompensatiosta ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta. Lisäksi samassa yhteydessä valtionosuuksien kanssa maksetaan kunnille ja muille opetuksen järjestäjille kotikuntakorvauksia.

Valtionosuudet laskevat vuoden 2023 muutetusta talousarviosta 109 799 euroa. Vuoden 2024 valtionosuudet ovat 799 540 euroa. Laskua vuodesta 2023 on 12 %.

Valtiovarainministeriöltä tuli 17.11. tiedote koskien vuoden 2024 valtionosuusleikkauksia. Tiedotteen mukaan kuntien viimevuotisen verotuksen valmistuminen muuttaa vuoden 2024 valtionosuuslaskelmia. Kuitenkin 20.11 ministeriö ilmoitti, että vuotta 2023 koskeva jälkikäteinen valtionosuusvähennys siirrettäisiin vuosien 2024 ja 2025 sijasta tehtäväksi vuodesta 2025 lukien ja jaettaisiin kolmelle vuodelle 2025–2027. Lisäksi vuodelle 2024 valtionosuuteen ehdotetaan 192 miljoonan euron määräaikaista lisäystä (34,70 euroa asukasta kohden). Vastaava määrä valtionosuutta vähennettäisiin määräaikaisella vähennyksellä vuosina 2025–2027, vuosittain 64 miljoonaa (11,57 euroa asukasta kohden).

Valmisteltu talousarvio tuodaan hallituksen käsittelyyn ilman ministeriön esitystä, koska lopullista varmuutta valtionosuuksista ei ole.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä on tarkoitus uudistaa 1.1.2026 alkaen. Tarkoituksena on kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuuden uudistaminen vastaamaan kuntien uutta roolia peruspalvelujen järjestämisessä. Tavoitteena on varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa.

Yllä oleva diagrammi kuvaa verotulojen ja valtionosuuksien kehitystä. Vuodet 2023-2024 ovat talousarviolukuja.

Vuosikate, poistot ja ali-/ylijäämä

Vuoden 2024 talousarviossa vuosikate on 400 990 euroa ja poistot 399 330 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 1 660 euroa. Taseessa on kertynyttä alijäämää 109 067,37 euroa.

Tuloslaskelman näkökulmasta kunnan talous vuonna 2024 on ylijäämäinen ja vuosikate kattaa poistot, mutta talouden toteutumisen seuranta ja tarkka taloudenpito ovat välttämättömiä. Tämänhetkisen ennusteen mukaan talous toteutuisi ennakoitua heikompana vuodelle 2023.

Valtionosuuksien ja verotulojen muutokset leikkaavat merkittävästi kunnan tulopohjaa. Tulevien vuosien osalta lopullinen valtionosuuksien taso ei ole vielä tiedossa, mutta jo tässä vaiheessa on selvää, että kunnan menojen ja tulojen välillä vallitsee rakenteellinen alijäämä.

Tarvelähtöisen tulkinnan näkökulmasta kunta on pystynyt huolehtimaan lakisääteisistä palveluista kuntalaisille. Mikäli väkiluku alenee merkittävästi työikäisestä väestöstä, tulee kunnan huoltosuhde kasvamaan edelleen.

Talousarviokauden riskit

Riskienhallinnan keskeisin tarkoitus on strategisten tavoitteiden toteutumisen varmistaminen. Riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, jotka voivat aiheuttaa epäonnistumisen toiminnassa tai tavoitteiden toteutumisessa, tai merkittäviä vahinkoja.

Alle on koottu tietoa Multian kunnan ulkoisista ja sisäisistä riskeistä sekä niiden mahdollisista vaikutusalueista (suluissa) riskejä.

- Ulkoiset riskit
  - Maine ja imago (houkuttelevuuden heikkeneminen)
  - Kuntalaisten aktiivisuus, hyvinvoinnin ja liikkumisen vähentyminen (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
  - Euroopan turvallisuustilanteen yleinen heikentyminen, monimuotoiset ja osin vaikeasti ennakoitavat heijastusvaikutukset (elinvoiman kasvun heikentyminen, yleisen hyvinvoinnin heikentyminen)
  - Rakennusten ja infran kunto (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
  - Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset (hyvinvoinnin kasvun heikentyminen)
  - Yleinen kustannusten nousu (elinvoiman kasvun heikentyminen)
  - Kunnan asukasluvun väheneminen (Elinvoiman kasvun heikentyminen)
- Sisäiset riskit
  - Digitaalisen turvallisuuden toiminnalliset riskitekijät (Sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
  - Työhyvinvointi (Sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
  - Työtapaturmat (Sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
  - Menojen hallinta ja kustannuskehitys (Sisäisen toimintakyvyn heikentyminen)
  - Henkilöstövoimavarojen riittäminen (Sisäisen toimintakyvyn heikkeneminen)

HENKILÖSTÖOSA

Henkilöstökulut ovat vuoden 2024 talousarviossa 2 758 520 euroa. Henkilöstökuluissa on varauduttu 2,0 %:n palkankorotuksiin sopimusten mukaisesti sekä varattu eläkemaksut Kevan ohjeen mukaan. Kunnan henkilöstön määrä on 53,4 henkilötyövuotta. Tämä on 2,7 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2023. Uutena virkana on rehtori-sivistystoimenjohtaja yhdistetty virka, jonka arvioidaan aloittavan kesällä 2024.

Vuoden 2024 tavoitteina on käyttää joustavasti ja säädöksiä noudattaen erilaisia työsuhtemuotoja, edistää etätyömahdollisuuksia ja panostaa henkilöstön työhyvinvointiin. Kunnassa on aloitettu säännölliset työhyvinvointikyselyt, joita käytetään mittarina työhyvinvointia tarkastellessa. Vakinaisen henkilöstön määrää ja rekrytointitarvetta tarkastellaan aina työntekijän siirtyessä eläkkeelle tai palvelussuhteen päättyessä. Tarkastelua tehdään myös organisaatiomuutosten yhteydessä. Varahenkilön varmistaminen erilaisissa poikkeustilanteissa on jatkuva tavoite. Myös poikkihallinnollisia työnkiertoja tai yhteistyötä hyödynnetään aina kun siihen on mahdollisuus. Kunnanhallitus myöntää täyttöluvan virkoihin ja toimiin. Määräaikaisten toimien täyttämisen edellytyksenä on, että tarvittava henkilöstöresurssi on varattu talousarvioon.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA (henkilötyövuosittain)

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus

	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
Kunnanjohtaja	1	1	0
Hyvinvointikoordinaattori *	0,3	1	0,7

Hallintopalvelut

Palvelusihteeri	1	0,25	-0,75
Hallintosihteeri	1	1	0
Talouspäällikkö	1	1	0
Laskentasihteeri	1	0,3	-0,7
ICT-päällikkö	1	1	0

Määräaikaiset

Projektityöntekijä (hankerahoitteinen 30.6.2024 asti)	0,8	0,5	-0,3

Yhteensä

7,1	6,05	-1,05

* 1.4.2023 alkaen Petäjäveden kanssa 50%/50%

Sivistystoimi

Perusopetus

	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
Rehtori	1	0,4	-0,6
Rehtori-sivistystoimenjohtaja		0,8	0,8
Koulusihteeri	1	1	0
Koulunkäynninohjaaja	4	4	0
Luokanopettaja	5	4	-1
Aineenopettaja	5,5	6	0,5
Erityisopettaja	2	2	0
Sivutoiminen tuntiopettaja (8h/vk)	2	1	-1

Määräaikaiset

Resurssiopettaja 31.5.24 asti		0,5	0,5
Koulunkäynninohjaaja*	0	0,5	0,5

Yhteensä

20,5	20,2	-0,3

*Oppisopimuksella 31.7.24 asti

TA 2023	TA 2024	MUUTOS

Varhaiskasvatus

Sivistystoimenjohtaja	1	0,6	-0,4
Päiväkodin johtaja		0,8	0,8
Varhaiskasvatuksen opettaja	4	4	0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	0
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja*	7	7	0
Perhepäivähoitaja	1	0	-1

Yhteensä

14	13,4	-0,6

* Yksi oppisopimuksella ja 0,6 hankerahoituksella

<i>Vapaa-aikapalvelut</i>	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
Kirjasto- ja vapaa-aikajohtaja	1	1	0
Kirjastovirkailija	1	1	0
Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja	1	1	0
Etsivä nuorisotyöntekijä~	1	0	-1
<i>Määräaikaiset</i>			
Nuorisotilan valvoja*	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	4	3	-1
~Kuntayhteistyönä 1.1.24 alk. *Tuntipalkkainen, max. 7h/vko			

Sivistystoimi yhteensä	38,5	36,6	-1,9

<i>Tekninen toimi</i>	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
<i>Yhdyskuntatekniikka</i>			
Tekninen johtaja	1	1	0
Palvelusihteeri	0,5	0,75	0,25
<i>Tilapalvelut</i>			
Rakennustyöntekijä*	1	1	0
Kiinteistönhoitaja	3	3	0
Kirvesmies	1	1	0
Siivooja	3	3	0
Sähköasentaja/laitosmies	1	1	0
<i>Tekninen toimi yhteensä</i>	10,5	10,75	0,25
* Aikaisemmin nimellä työnjohtaja			
<i>YHTEENSÄ HENKILÖSTÖ</i>	56,1	53,4	-2,7

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernin tavoitteet

Kuntalaissa annetaan määräyksiä kuntakonsernin taloudesta tilinpäätöksen osalta: *Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitalinpäätös.* Talousarvion osalta sitovaa lainsäädäntöä ei ole.

Kuntakonsernin tytäryhteisöille asetetaan tavoitteet valtuuston vahvistaman konserniohjeen mukaisesti. Tavoitteita asetettaessa ja niiden toteutumista arvioitaessa otetaan huomioon osakeyhtiölain määräykset. Konserniohjeella veloitetaan tytäryhteisöjä raporttoimaan toiminnastaan. Konserniohjeella ohjataan myös tytäryhteisöjen kunnan edustajien toimintaa ja tavoitteenasettelua heidän toimiessaan kunnan edustajina tytäryhteisöissä. Konsernijohtoon muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus arvioi tilinpäätöksen yhteydessä omaa konsernivalvontaansa ja sen kehittämistarpeita. Samalla arvioidaan myös konserniohjauksen kehittämistarpeita. Kunnanvaltuusto voi ohjata tavoitteenasettelua myös vuosittain talousarvioissa. Kunnanhallitus voi lisäksi ohjeistaa kunnan edustajien toimintaa vuoden aikana toiminnallisissa ratkaisuissa.

Seuraavan talousarviovuoden tavoitteiksi asetetaan seuraavia asioita:

Konserniyhteisöjen on toimillaan huomioitava ja tuettava Multian kunnan strategian ja talousarvion toteuttamista. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen ja tiedonkulun parantamiseen ja tehostamiseen. Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee toimia taloudellisesti kannattavasti ja tehostaa kunnan tavoin toimintaansa niiltä osin kuin se on mahdollista. Tytäryhteisöt vastaavat itse omista investoinneistaan ja käyttötalousmenoista, osoittaen emolle vain ne menot mitkä sille omistussuuden mukaisesti kuuluvat. Merkittävien taloudellisten ratkaisujen osalta edellytetään etukäteiskäsittelyä omistajien päättävissä elimissä. Tytäryhtiöiden hallituksissa toimivien kunnan edustajien koulutuksen tarve on hyvä selvittää ja tarpeen mukaan järjestää, jotta omistajaohjaus on tarkoituksenmukaista.

Tavoitteet tytäryhteisöille:

Multian Vuokra-Asunnot Oy (om. osuus 100 %)

1. Asuntojen tai liikehuoneiden vuokrauksen käyttöaste on yli 95 %
2. Osakeyhtiöiden taloutta hoidetaan siten, että se ei aiheuta tappiota kuntakonsernille.
3. Maksuvalmiusaste on hyvä. Yhtiö tuottaa ja ylläpitää riittävää, monipuolista ja houkuttelevaa vuokra-asunto- ja liikehuoneistokantaa.
4. Osakeyhtiöt huolehtivat vuosikorjauksista ja kuntokartoituksista. Kiinteistöjen ylläpito ja huolto ovat suunnitelmallista.

Multian Kaukolämpö Oy (Kunnan om. osuus 60 %, Multian Saha 40 %)

1. Häiriötön lämmönjakelu ja lämmönjakelun valmiuden sekä kaukolämpöliittymien mahdollisimman korkea aste.
2. Perusliiketoiminnan tuloksellisuus.
3. Investoinnit tähtäävät kannattavuuden parantamiseen.

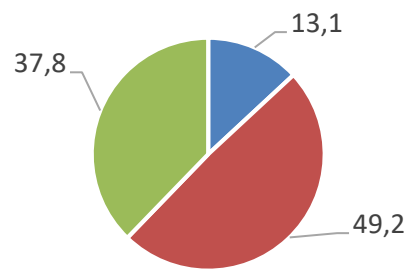
TALOUELLISET LÄHTÖKOHDAT

Multian kunnan perustiedot

Vuonna 1868 perustettu Multian kunta sijaitsee läntisessä Keski-Suomessa. Kunnan maapinta-ala on 733,25 km² ja asumistiheys on 2,0 asukasta/km². Taajama-aste vuonna 2021 oli 49,2 %.

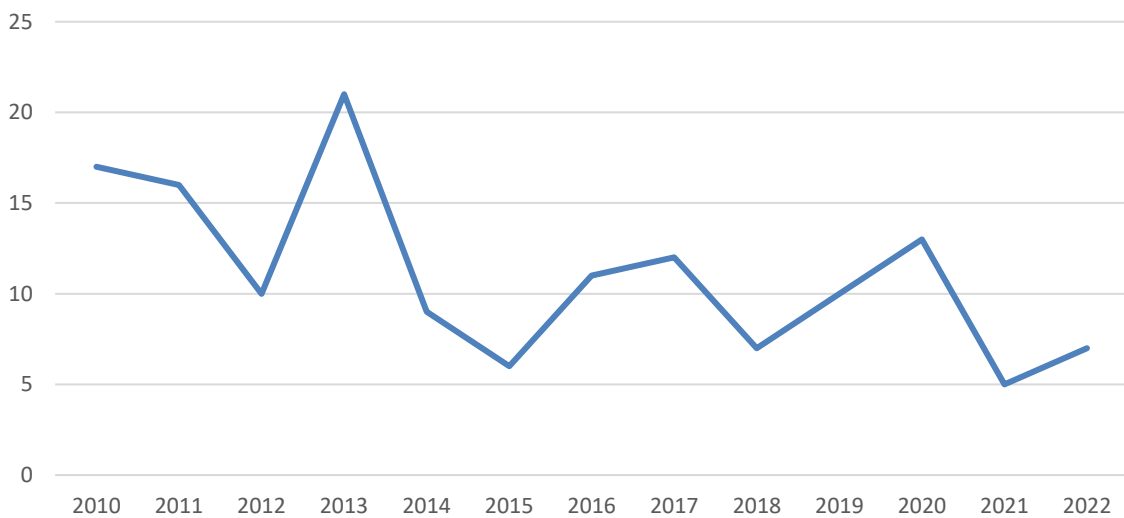
Vuodenvaihteessa 2022 väestömäärä oli 1 477 henkilöä. Väkiluvun muutos edellisvuodesta oli -11 henkilöä eli -0,7 %. Kesäkuun 2023 ennakkotilastossa kunnan asukasluku oli 1461. Kuntien välinen muuttovoitto/-tappio vuonna 2022 oli +17 henkilöä.

Väestön osuus v. 2022

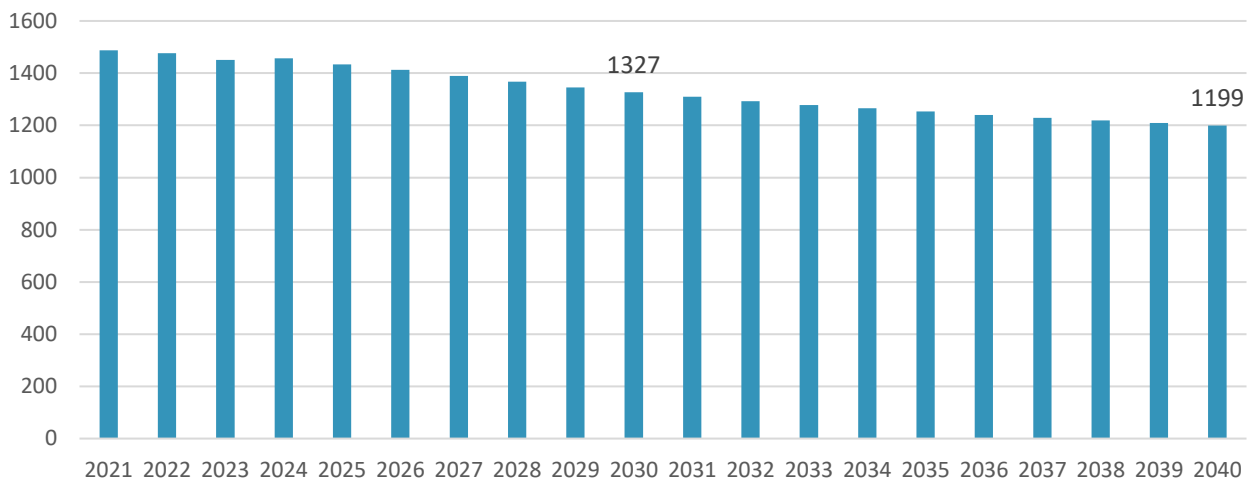

■ Alle 15-vuotiaiden osuus, %   ■ 15-64-vuotiaiden osuus, %
■ 65 vuotta täyttäneiden osuus, %

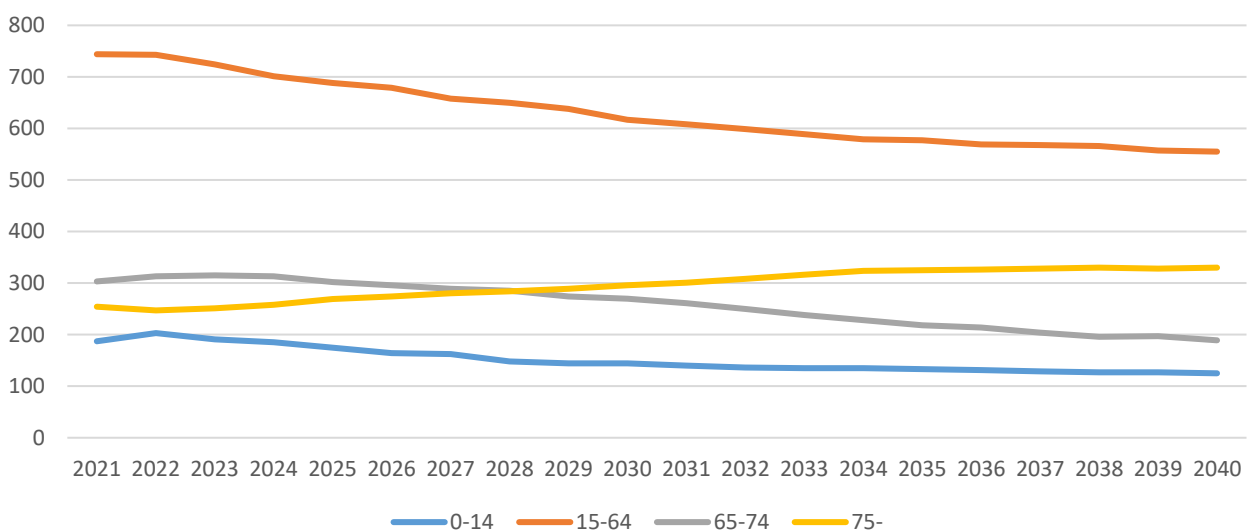
Syntyneiden määrä 2010-2022

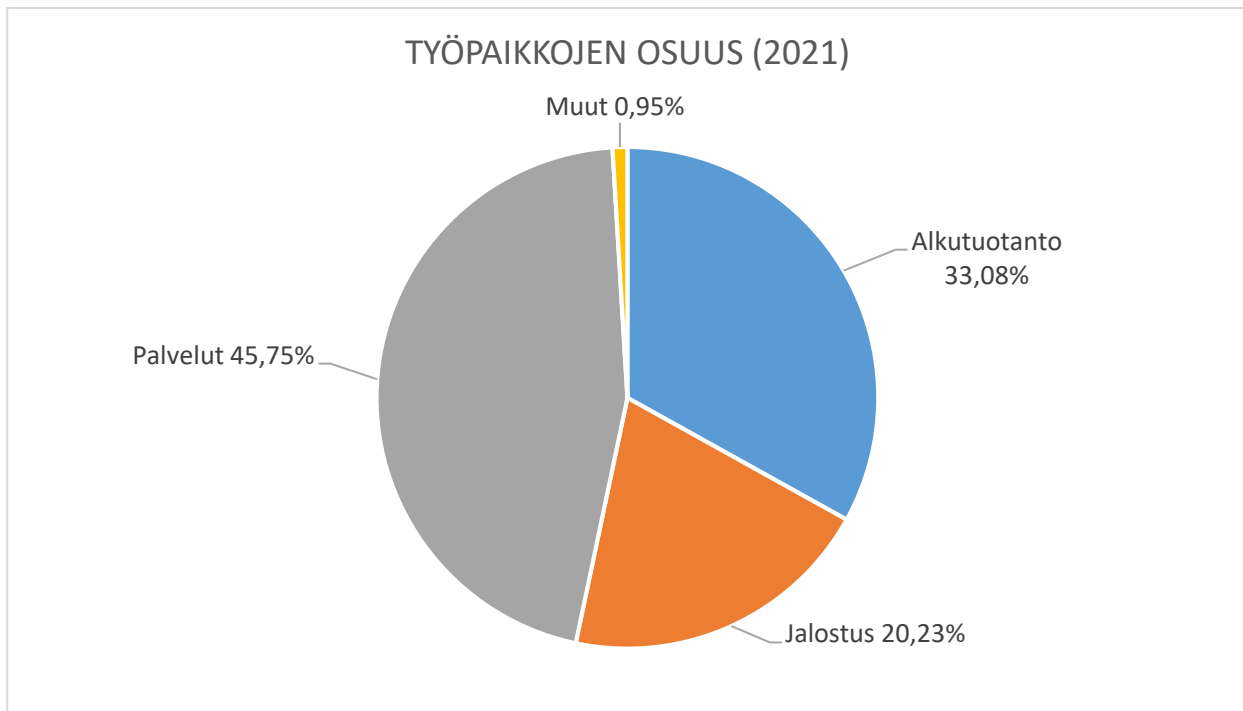

VÄESTÖKEHITYS

Väestömäärän ennustettu kehitys ikäryhmittäin

Multian työvoiman määrä 30.9.2023 oli 560, joista työllisiä 502 ja työttömiä 58 henkilöä. Työttömyysaste oli 10,4 %. Omassa kunnassaan työssäkäyvien osuus vuonna 2021 oli 56 %. Alueen ulkopuolelta Multialle tulevien työntekijöiden osuus on 52 %. Multian kunnan työpaikkaomavaraisuus vuonna 2021 oli 108 %. Taloudellinen huoltosuhde (työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä sataa työllistä kohden) vuonna 2021 oli 204. Multian yritysanta 30.6.2023 oli 151.

Yllä olevat tiedot on kerätty Tilastokeskuksen eri tilastoista.

KONSERNIHALLINTO JA -PALVELUT

KUNNANVALTUUSTO

Valtuusto vastaa kunnan taloudesta ja toiminnasta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Se päättää, mitä toimielimiä kunnassa on ja miten toimivalta ja tehtävät jaetaan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken. Valtuustolla on yleinen toimivalta päättää kunnan asukkaiden yhteisistä asioista. Päätösvalta kuuluu valtuustolle, jollei erikseen ole toisin säädetty tai jollei valtuusto ole itse siirtänyt toimivaltaansa kunnan muille viranomaisille vahvistamallaan hallintosäännöllä.

Valtuusto seuraa strategian tavoitteiden ja talousarviossa määriteltyjen toimenpiteiden toteutumista osavuosikatsauksien ja tilinpäätöksen yhteydessä. Nykyinen valtuustokausi on alkanut elokuussa 2021 ja päättyy vuonna 2025. Lokakuusta 2023 alkaen kunnanvaltuusto toimii 16-jäsenisenä jäsenen erottua luottamustoimista. Valtuutettujen määrä jäi vajaaksi, koska ehdokkaita ei ole enempää määritettäväksi. Valtuusto kokoontuu tarvittaessa, noin 7 kertaa vuodessa. Varsinaisten kokousten lisäksi pidetään teemaseminaarikokouksia.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
KUNNANVALTUUSTO				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-13 460	-13 160	-13 600	3
Palvelujen ostot	-4 070	-4 980	-4 630	-7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-271	-4 000	-1 600	-60
Muut toimintakulut	-82	-500	-800	60
TOIMINTAKULUT	-17 883	-22 640	-20 630	-9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 883	-22 640	-20 630	-9
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-41			
Rahoitustuotot ja -kulut	-41			
VUOSIKATE	-17 924	-22 640	-20 630	-9
TILIKAUDEN TULOS	-17 924	-22 640	-20 630	-9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 924	-22 640	-20 630	-9

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Viisijäseninen tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta valvonnasta. Keskeinen tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioi kunnanhallituksen toiminnan tuloksellisuutta. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat myös tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumista kuntalain edellyttämällä tavalla. Tarkastuslautakunta valvoo myös sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuksien noudattamista ja antaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle.

Tilintarkastusyhtiönä toimii KPMG Oy Ab tilikausina 2021-2025 sekä optiovuosille 2026-2027 ja tilintarkastajana toimii Rami Ols. Tarkastuslautakunnan sihteerinä kokouksissa toimii hallintosihteeri.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 073	-2 700	-2 560	-5
Palvelujen ostot	-8 200	-5 600	-5 650	1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19	-100	-100	
Muut toimintakulut		-40	-40	
TOIMINTAKULUT	-10 293	-8 440	-8 350	-1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 293	-8 440	-8 350	-1
VUOSIKATE	-10 293	-8 440	-8 350	-1
TILIKAUDEN TULOS	-10 293	-8 440	-8 350	-1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 293	-8 440	-8 350	-1

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä, valvomisesta ja toteuttamisesta. Vuonna 2024 järjestetään kahdet vaalit. Tammi-helmikuussa pidetään presidentinvaalit ja kesäkuussa europarlamenttivaalit. Valtio maksaa kunnalle korvauksen vaalien järjestämisestä. Vaalien ennakkoäänestyksiin palkataan ulkopuolista työvoimaa. Suunnitelmakaudella 2025 järjestetään alue- ja kuntavaalit. Vuonna 2026 ei pidetä säännönmukaisia vaaleja.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
K E S K U S V A A L I L A U T A K U N T A				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 375	3 000	5 700	90
TOIMINTATUOTOT	3 375	3 000	5 700	90
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-4 286	-5 660	-9 610	70
Palvelujen ostot	-199	-600	-1 280	113
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42	-300	-350	17
TOIMINTAKULUT	-4 526	-6 560	-11 240	71
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 151	-3 560	-5 540	56
VUOSIKATE	-1 151	-3 560	-5 540	56
TILIKAUDEN TUOS	-1 151	-3 560	-5 540	56
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 151	-3 560	-5 540	56

LUPALAUTAKUNTA

Kunnan ympäristönsuojelun ja rakennustarkastuksen viranomaistoiminnasta vastaa lupalautakunta. Lupalautakunta toimii kuntalain 51 §:n mukaisena yhteisenä toimielimenä Petäjäveden ja Multian kunnan kanssa. Yhteistoiminnan järjestämisestä ja hallinnosta vastaa Petäjäveden kunta ja lautakunta toimii Petäjäveden kunnan organisaatiossa. Petäjäveden kunnanvaltuusto asettaa lautakunnan toimikaudekseen.

Lupalautakunnassa on kuusi jäsentä, kolme molemmista kunnista sekä kunnanhallituksen edustajat. Valtuusto nimeää lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Lupalautakunnan esittelijöinä toimivat ympäristösihteeri ja rakennustarkastaja omien asioidensa osalta. Lupalautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna rakennusvalvontaviranomaisena, maa-aineslaissa tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena ja kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa tarkoitettuna ympäristönsuojeluviranomaisena. Lupalautakunta vastaa myös ympäristönsuojeluun ja rakennusvalvontaan liittyvän viranomaistoiminnan järjestämisestä ja viihtyisään asuin- ja elinympäristöön liittyvän suunnittelun edistämisestä.

Lupalautakunnan talousarvio sisältää lautakunnan kokouskustannukset, johon kuuluvat kokouspalkkiot, matkakustannukset, mahdolliset ansionmenetykset sekä tila- ja tarjoilukustannukset. Kulut veloitetaan sopijakunnilta jakaumalla 50 % / 50 %. Petäjäveden kunta laskuttaa kokouskustannukset puolivuositain toteutuneen mukaan. Viranhaltijoista ja operatiivisesta toiminnasta aiheutuvat kulut sovitaan erillisillä sopimuksilla ja toiminnasta aiheutuvat kulut sisällytetään molempien kuntien talousarvioon. Vuoden 2024 talousarvioon on varattu teknisen hallinnon alle 4 260 euroa.

Kunnanhallituksen toimialue koostuu seuraavista tulosalueista:

1. Kunnanhallitus
2. Hallintopalvelut
3. Elinvoimapalvelut
4. Työllisyyspalvelut

Ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
KUNNANHALLITUS				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	161 754	167 500	158 570	-5
Maksutuotot	71		150	
Tuet ja avustukset	2 204		12 700	
Muut toimintatuotot	68 759	84 000	169 000	101
TOIMINTATUOTOT	232 788	251 500	340 420	35
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-306 665	-435 015	-386 540	-11
Palvelujen ostot	-224 713	-355 580	-327 830	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 695	-21 500	-16 080	-25
Avustukset	-500	-5 000	-94 000	1 780
Muut toimintakulut	-34 550	-15 800	-50 130	217
TOIMINTAKULUT	-580 123	-832 895	-874 580	5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-347 335	-581 395	-534 160	-8
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-1			
Rahoitustuotot ja -kulut	-1			
VUOSIKATE	-347 336	-581 395	-534 160	-8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 347	-11 870	-1 810	-85
Poistot ja arvonalentumiset	-13 347	-11 870	-1 810	-85
TILIKAUDEN TULOS	-360 683	-593 265	-535 970	-10
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-360 683	-593 265	-535 970	-10

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta, taloushoidosta ja valtuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnan maa- ja metsätilojen hallinnointi on suoraan kunnanhallituksen päättävällä alla. Vaikuttamistoimielimet vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto toimivat kunnanhallituksen alaisuudessa. Kunnanhallitus vastaa yhdessä muiden toimialojen kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä kuntalain (2015) ja terveydenhoitolain (2010) mukaisesti. Hyvinvointikoordinaattori työstää terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen suunnitelman sekä hyvinvointikertomuksen. Nämä asiakirjat avaavat ja arvioivat kuntien hyvinvoinnin ja terveyden nykytilaa sekä toimenpide-ehdotuksia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on luotu valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. Tämä on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Uusi laskentatekijä on tullut kuntien valtionosuuksiin vuoden 2023 alusta.

Kunnanhallitus ohjaa kunnan operatiivista johtoa strategian mukaisesti. Kunnanhallituksessa on seitsemän jäsentä ja varajäsentä. Esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanhallitus kokoontuu noin 15 kertaa vuodessa ja pitää lisäksi iltakouluja ja teemakokouksia tarpeen mukaan. Kunnanhallituksen toimialasta vastaa tilivelvollisena viranhaltijana kunnanjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Kustannussäästöjen hakeminen kyseenalaistamalla toimintamalleja ja muuttamalla ja kehittämällä toimintaa Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Vuosikate pystyy kattamaan poistot Ylijäämäinen tilinpäätös Yhteistyö naapurikuntien kesken	Toteutuneet toimintakustannukset Vuosikate/poistot Tilinpäätös Yhteisten tehtävien määrä
KV	Luontoa arvostetaan ja sen moninaisuutta hyödynnetään	Metsätalouden ja metsäelinkeinojen tukeminen Suunnitelmallinen ja kestävä metsänhoito Talousarvion noudattamiseen sitoutuminen ja kestävän kehityksen tukeminen päätöksissä.	Metsäomaisuuden arvon kehitys Puunmyynti/metsänhoito-sopimus
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Yhteisöllisyyden kehittäminen Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen esim. sähköisillä kyselyillä ja kuntalaisiltojen kautta Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen Talouden suunnittelussa pidetään lähtökohtana paikallisten peruspalveluiden ja työpaikkojen säilyttämistä silloin, kun se taloudellisten resurssien puitteissa on järkevää Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö ja palveluiden säilyminen. Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työotteon ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa Työkykyjohtamiseen panostaminen konkreettisin toimenpitein Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen	Kuntalaiskysely/Kuntalaisillat Kunnan työpaikkojen määrä Palvelun taso, kuntalaistyytyväisyys Sairauspoissaolot Kyselyn tulokset

KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen	
		Asukaspalautteen kerääminen ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä	Kuntalaiskysely
		Hyvästä tieverkostosta kiinnipitäminen	
		Tuloksellinen yhteistyö liikenneverkostoissa	Kehityshankkeet, jotka kohdistuvat Multian liikenneverkostoon

Kunnanhallitus-tulosalueen henkilöstökuluihin on varattu kunnanjohtajan, hyvinvointikoordinaattorin ja kunnanhallituksen ja vaikuttamistoimielinten kokouspalkkiot. Hyvinvointikoordinaattorin kustannuksista Petäjäveden kunnan osuus on 50 %. Metsän myyntiin on varattu 100 000 € ja metsätilan myyntiin 150 000 €. Metsän hoidollisiin kustannuksiin on varattu 24 000 €. Multia on mukana yhdessä Uuraisen, Keuruun ja Petäjäveden kanssa ilmastosuunnitelmat- hankkeessa. Uurainen toimii sopimuskuntana. Ympäristöministeriö on myöntänyt avustusta ilmastosuunnitelman laatimiseen 100 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Hankkeen kesto on 1.8.2023-30.6.2025. Uurainen on palkannut ilmastokoordinaattorin tehtävään Jouni Järvisen 1.11.2023 alkaen.

Ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
*KUNNANHALLITUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	174 892	150 000	137 170	-9
Muut toimintatuotot	70 770	54 000	167 000	209
TOIMINTATUOTOT	245 662	204 000	304 170	49
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-128 424	-162 060	-165 990	2
Palvelujen ostot	-65 803	-50 300	-48 070	-4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 056	-7 350	-7 100	-3
Avustukset	-500			
Muut toimintakulut	-24 406	-8 200	-5 700	-30
TOIMINTAKULUT	-226 190	-227 910	-226 860	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	19 472	-23 910	77 310	-423
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-1			
Rahoitustuotot ja -kulut	-1			
VUOSIKATE	19 471	-23 910	77 310	-423
TILIKAUDEN TULOS	19 471	-23 910	77 310	-423
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	19 471	-23 910	77 310	-423

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaavat kunnan yleishallinnon tehtävistä; henkilöstöhallinto- ja ict-, taloushallinnonpalveluista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä työsuojelusta ja- hyvinvoinnista.

Hallintopalvelut luovat kunnan organisaatiolle edellytykset tulokselliselle työskentelylle, palvelutuotannolle ja edistävät kunnan kehittämisstrategioiden toteutumista. Hallintopalvelujen tavoitteena on tuottaa laadukkaat ja kustannustehokkaat henkilöstöhallinnon, talouden, hallinnon, arkistoinnin ja työsuojelun palvelut kunnan organisaatiolle.

Hallintopalveluihin on varattu henkilöstökustannukset talouspäällikölle, laskentasihteerille (kolmelle kuukaudelle), hallintosihteerille, ICT- päällikölle sekä palvelusihteerille, joka työskentelee 25 prosenttisesti hallintopalveluille. Lisäksi hanketyöntekijälle on budjetoitu puolen vuoden henkilöstökustannukset 60 % työajalla.

Palkanlaskenta on tarkoitus ostaa ostopalveluna Petäjäveden kunnalta 1.3.2024 alkaen. Multian osuus Petäjäveden palkkasihteerin kustannuksista on 30 %. Tämän myötä Multia luopuu nykyisestä Prima Hr- palkkaohjelmasta, joka on kallis ja kaupunkiolosuhteisiin tehty ohjelma. Petäjävedellä on käytössä Populus-ohjelma, joka sopii paremmin pienen kunnan tarpeisiin.

Palvelujen ostoihin on varattu mm. ohjelmistojen ylläpitomaksut, sekä maksusuodet yhteistoimintaosuuksista kuten Keski-Suomen Liiton jäsenmaksu 20 250 € ja osuus verotuskustannuksista 16 500 €. Hallintopalvelut vastaavat kunnan vakuutusten, ict-palveluiden, toimistotarvikkeiden yms. keskitetystä hankinnoista. Työterveyshuollon palveluihin on varattu 33 000 euroa. Kela korvaa kunnille korvausluokka I:n työterveyskustannuksista noin 45 % korvauksen. Kunta ostaa palvelut Työterveys Aallolta. Henkilöstön työhyvinvointiin on varattu 7 800 €. Tällä on hankittu Smartumin liikunta- ja kulttuuripalveluja.

Kuntatalouden rahoituksen muutoksesta johtuen rahoituksen riittävyyttä tulee seurata vielä aiempaa tarkemmin ja lyhyemmällä aikavälillä.

Multian kunta on Jämsän kaupungin kanssa ”Kuntien digitalisaatio - Älykkäiden lomakkeiden käyttöönotto Jämsässä ja Multialla” - hankkeessa. Hankkeen puitteissa kuntaan palkattiin hanketyöntekijä tekemään Multian osuutta hankkeesta. Hanke alkoi vuoden 2021 alussa ja hanketta on jatkettu kahteen otteeseen ja tähän tietoon hankkeen päättymispäivä on 30.6.2024. Hanke on valtiovarainministeriön tukema ja omarahoitusosuus on noin 15-20% kustannuksista. Hankkeen kustannukset muodostuvat henkilöstökustannuksista, ohjelmistojen sovittamisesta, toimitila- ja järjestelmäkustannuksista sekä koulutuskustannuksista. Hallintopalveluiden ti-livelvollisena viranhaltijana toimii kunnanjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Digitaalisten järjestelmien kehittäminen Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Sitoutunut henkilöstö sekä moniosaajat henkilöstön osaamisen kehittämisellä Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Tuottaa lisäarvoa antavaa raportointia tiedolla johtamisen tueksi Yhteistyön lisääminen palveluiden tuottamisessa ja hankinnoissa	Järjestelmien 100% käyttö Koulutuspäivät/hlö Toimiva raportointi: Muutoinkin, kuin numeraalisesti esitetty, kuvaavat ja todenmukaiset osavuositarkastukset sekä tilinpäätös. Talouslukujen sanallinen avaaminen pääpiirteittäin.

		Kartoitetaan tukipalveluiden yhteistyömahdollisuuksia muiden kuntien kanssa	Mahdolliset säästöt/toiminnan laadun parantuminen
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Paperiton toimisto ja paperittomat kokouskäytännöt Sähköinen arkistointi	Tulostuskustannukset Tulostus- ja arkistointikustannusten aleneminen sekä työn tehostaminen pitkällä aikavälillä
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työotteon ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa Työhyvinvoinnin tukeminen mahdollistamalla liikunnanharrastaminen työnteon yhteydessä (2h/vko) Etätyön mahdollistaminen	Osallistumis-% Kyselyn tulokset Etätyöpäivät

	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
Ulkoinen/sisäinen				
*HALLINTOPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	28 845	17 500	19 000	9
Maksutuotot	120		150	
Tuet ja avustukset	2 204		12 700	
Muut toimintatuotot	13 823	30 000		-100
TOIMINTATUOTOT	44 992	47 500	31 850	-33
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-343 960	-272 955	-220 550	-19
Palvelujen ostot	-270 734	-240 750	-220 100	-9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 929	-13 650	-6 580	-52
Muut toimintakulut	-24 547	-7 100	-43 860	518
TOIMINTAKULUT	-646 170	-534 455	-491 090	-8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-601 178	-486 955	-459 240	-6
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut				
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-601 178	-486 955	-459 240	-6
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 091	-11 870	-1 810	-85
Poistot ja arvonalentumiset	-18 091	-11 870	-1 810	-85
TILIKAUDEN TULOS	-619 269	-498 825	-461 050	-8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-619 269	-498 825	-461 050	-8

Elinvoimapalvelut

Tulosalueen tavoitteena on elinkeinoelämän, maatalouden ja markkinoinnin kehittäminen.

Multian kunnan elinkeinojen kehittämisestä on linjattu kunnan strategiassa 2019–2025. Strategian mukaan elinkeinoelämän kehittäminen tukee ja kehittää yritystoimintaa sekä kunnan elinvoimaisuutta. Elinvoimapalvelut kuuluvat kunnanjohtajan tehtäväkuvaan. Elinkeinoelämän kehittämiseen on varattu 20 170 €. Tästä Vesuri-ryhmän kuntaosuus on 6 250 € ja Visit Jyväskylä Region matkailun yhteistoimintaosuus on 8 680 €.

Keuruun kaupunki tuottaa maaseutuhallinnon viranomaispalvelut Keuruun yhteistoiminta-alueella. Multian lisäksi yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat: Jämsä, Keuruu, Kuhmoinen, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi, Ruovesi ja Virrat. Kuntien maksuosuuksien jakoperusteet maaseutuhallinnon menojen osalta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa. Multian maaseutuhallinnon kuntaosuus on 30 510 euroa ja kehittämisyksikön kuntaosuus on 2 500 euroa.

Kunnan markkinoinnin pääpainopisteet ensi vuonna ovat kunnan markkinoinnissa erilaisten tapahtumien kautta. Multian Kesä lukuisine muine tapahtumineen tuo kunnalle positiivista näkyvyyttä ja lisää houkuttelevuutta ja yhteisöllisyyttä. Markkinoinnissa hyödynnetään muun muassa maksuttoman varhaiskasvatuksen ja uuden koulun positiivista mielikuvaa. Lisätään alueen omakotitalotonttien ja asumisviihtyvyyden markkinointia sosiaalisessa mediassa ja markkinointipaikoissa. Panostetaan toimintaan, jolla saadaan kuntaan uusia asukkaita ja yrittäjiä. Matkailun näkyvyyttä tehostetaan osallistumalla yhteisiin hankkeisiin muiden kuntien kanssa, hakien mahdollisimman laajaa näkyvyyttä. Myös Visit Jyväskylä Regionin ja Multian kunnan välistä yhteistyösopimusta hyödynnetään entistä paremmin. Hyödynnetään uuden EU- ohjelmakauden 2023-2027 rahoitusmahdollisuudet.

Kunnan menestys perustuu kasvuun. Ellei ole kasvua, elinvoiman edellytykset heikkenevät ajan kuluessa. Multian kunnan elinvoiman perustana ovat aktiiviset asukkaat ja osaavat yrittäjät, sekä toimivat kuntapalvelut ja infrastruktuuri. Lisäksi yhä kasvava vapaa-ajanasukkaiden joukko tuo kesäaikana vireyttä ja lisää ostovoimaa kuntaan. Elinvoimaan vaikuttaa vahvasti myös työllisyysaste, asukasluvun muutos, yritysten perustamistahti ja niiden työpaikkakehitys.

Uudet, kuntaan sijoittuvat ja lisätyövoimaa palkkaavat yritykset tuovat kuntaan lisää uusia asukkaita ja palveluiden käyttäjiä. Olemassa olevien yrittäjien toimintaedellytysien/puitteiden turvaaminen ja kehittäminen antavat mahdollisuuden yritysten kehittymiseen ja kasvuun. Toimivat ja helposti lähestyttävät yrityspalvelut ovat tärkeä tekijä alueen yrittäjien toimintaedellytysten turvaamisessa ja uusien yritysten sijoittumisessa Multialle.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Kehitetään keinoja uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi paikkakunnalle Tonttimarkkinoinnin kehittäminen Tapahtumatarjonta	Myydyt tontit Tapahtumien näkyvyys Lähipalvelut Multialla

	Yritystoiminnan tukeminen entistä laajemman yhteistyö-verkoston kautta	Toteutuneet yhteistyötapaamiset/hankkeet
	Toimiva yhteistyö maaseutupalveluissa	
	Matkailun kehittäminen ja markkinoinnin parantaminen	Uuden ohjelmakauden rahoitusten hyödyntäminen
	Yhteistyö matkailualan yrittäjien kanssa	
	Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen	Avustukset, €/asukas
	Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa	
	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen	Markkinointikustannukset, €/asukas
	Positiivinen medianäkyvyys ja markkinointiin panostaminen	

	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
Ulkoinen/sisäinen				
ELINVOIMAPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot				
Muut toimintatuotot	3 402		2 000	
TOIMINTATUOTOT	3 402		2 000	
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-8 893			
Palvelujen ostot	-57 815	-64 530	-59 660	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 159	-500	-2 400	380
Avustukset		-5 000	-4 000	-20
Muut toimintakulut	-173	-500	-570	14
TOIMINTAKULUT	-70 040	-70 530	-66 630	-6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-66 638	-70 530	-64 630	-8
VUOSIKATE	-66 638	-70 530	-64 630	-8
TILIKAUDEN TULOS	-66 638	-70 530	-64 630	-8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-66 638	-70 530	-64 630	-8

Työllisyyspalvelut

Kunnat rahoittavat osan työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta ja työllisyyspalvelut vastaavat niistä jatkossa. Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Tähän on varattu talousarviossa 90 000 €. Yhteispalvelupisteiden järjestämisestä kunta saa korvauksia 2 400 €. Kunta tulee tekemään tältä osin tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Työllisyys- ja elinkeinopalvelujen järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025. Palvelut siirretään useammasta kunnasta muodostettaville työllisyysalueille, joiden työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. TE-palvelut 2024 -uudistuksessa kunnille siirtyvistä työllisyyspalveluista tulee kunnille uusi valtionosuustehtävä, joka rahoitetaan yleiskatteisena kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Uusiin valtionosuustehtäviin myönnetään koko maan tasolla täysimääräinen valtionosuus.

Eteläisen Keski-Suomen kuntien työllisyysalueen muodostavat Joutsa, Jämsä, Luhanka, Keuruu, Multia, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi ja Toivakka. Vastuukuntana toimii Jämsä. Kuntien yhteisenä toimielimenä työllisyyspalveluiden järjestämiseksi toimii Jämsän kaupungin konsernipalveluiden toimialaan kuuluva Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen lautakunta. Multialla on lautakunnassa yksi jäsen.

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
*TYÖLLISYYPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot			2 400	
TOIMINTATUOTOT			2 400	
TOIMINTAKULUT				
Avustukset			-90 000	
TOIMINTAKULUT			-90 000	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	-87 600	
VUOSIKATE	0	0	-87 600	
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-87 600	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	-87 600	

PALVELUJEN TOIMIALUEET

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Sivistystoimen toimialan tehtäväalueeseen sisältyvät sivistystoimen hallinnon, kuljetuspalveluiden, perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, muun koulutuksen, sekä vapaa-aikapalveluiden tulosalueet. Sivistystoimen tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia. Palveluilla edistetään myönteistä kuntakuvaa.

Toiminnassa hyödynnetään verkostoyhteistyötä naapurikuntien kanssa, kuten myös maakunnallisesti ja valtakunnallisesti esim. maakunnallinen henkilöstön täydennyskoulutus, Keski-kirjastot, Keuruun kansalais- ja musiikkiopistot, sekä Kulttuuriaitta. Vapaa-ajan palveluja tuotetaan yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa.

Hankerahoja saadaan sivistystoimessa koulun kerhotoimintaan, sitouttavaan kouluyhteisötyöhön ja harrastamisen Suomen malliin. Hankerahaa on saatu myös kulttuuritalo Ahjolan toimintaan ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun.

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos €
SIVISTYSTOIMI				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	78 350	70 040	48 700	-30
Maksutuotot	32 777	5 200		-100
Tuet ja avustukset	155 988	107 200	143 200	34
Muut toimintatuotot	13 445	7 000	7 600	9
TOIMINTATUOTOT	280 559	189 440	199 500	5
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-1 792 339	-1 777 092	-1 852 300	4
Palvelujen ostot	-716 929	-717 537	-787 660	10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 666	-135 545	-141 900	5
Avustukset	-79 746	-79 000	-85 000	8
Muut toimintakulut	-491 979	-408 750	-677 260	66
TOIMINTAKULUT	-3 229 658	-3 117 924	-3 544 120	14
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 949 099	-2 928 484	-3 344 620	14
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	97			
Muut rahoituskulut	-42			
Rahoitustuotot ja -kulut	54			
VUOSIKATE	-2 949 045	-2 928 484	-3 344 620	14
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-61 612	-66 720	-62 320	-7
Poistot ja arvonalentumiset	-61 612	-66 720	-62 320	-7
TILIKAUDEN TULOS	-3 010 657	-2 995 204	-3 406 940	14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 010 657	-2 995 204	-3 406 940	14

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on mahdollistaa palvelujen toteuttaminen asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sivistystoimenjohtaja jää eläkkeelle toukokuussa 2024. Sivistystoimessa lakkautetaan rehtorin ja sivistystoimenjohtajan virat. Tilalle perustetaan rehtori-sivistystoimenjohtajan ja varhaiskasvatusjohtajan tai päiväkodinjohtajan virat.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resursien tehokas ja järkevä käyttö Henkilöstöresurssien tarkistaminen ja oikeanlainen kohdentaminen	Palvelun kustannukset vrt. alle 2000 as. kunnat keskimäärin

KV	Tasapainoinen kuntatalous	Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Johtamisen resursointi ja tehtävien yhdistäminen järkevästi	Esimiesten työhyvinvointikyselyt ja kehityskeskustelut
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Yhteisöllisyyden kehittäminen Eri yksiköiden yhteiset palaverit ja tapahtumat Henkilöstön virkistyspäivien tukeminen Tyhy –toiminnan mahdollistaminen	Työhyvinvointikyselyn tulokset Toteutuneet virkistyspäivät

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
SIVISTYSTOIMI				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-29 679	-50 830	-44 470	-13
Palvelujen ostot	-1 684	-3 150	-3 500	11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 008	-1 650	-1 500	-9
Muut toimintakulut	-96	-300	-300	
TOIMINTAKULUT	-33 468	-55 930	-49 770	-11
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-33 468	-55 930	-49 770	-11
VUOSIKATE	-33 468	-55 930	-49 770	-11
TILIKAUDEN TULOS	-33 468	-55 930	-49 770	-11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-33 468	-55 930	-49 770	-11

Kuljetuspalvelut

Kuljetuspalvelut sisältävät joukkoliikennepalvelut. Joukkoliikennepalveluina on toteutettu palveluliikennettä sivukyliltä Multian keskustaan keskiviikkoisin ja asiointiliikennettä Multialta Keuruulle torstaisin. Molemmat kuljetukset toimivat ennakkovarausperiaatteella.

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos €
*KULJETUSPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-2 652	-5 000	-4 000	-20
TOIMINTAKULUT	-2 652	-5 000	-4 000	-20
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 652	-5 000	-4 000	-20
VIISIKATE	-2 652	-5 000	-4 000	-20
TILIKAUDEN TULOS	-2 652	-5 000	-4 000	-20
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 652	-5 000	-4 000	-20

Perusopetus

"Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Perusopetuksen tehtävää voidaan tarkastella sen opetus- ja kasvatustehtävän, yhteiskunnallisen tehtävän, kulttuuritehtävän sekä tulevaisuustehtävän näkökulmasta." (OPS)

Multialla on yksi yhtenäiskoulu, jossa opetusta annetaan 1. – 9. luokille. Lukuvuoden 2023-2024 oppilasmäärä on 125 oppilasta. Perusopetuksessa on yksi rehtori, 14 opettajaa, viisi koulunkäynnin ohjaajaa ja yksi koulusihteeri. Tuntikehys on 309,2 viikkotuntia. Henkilöstökulut ovat pääosa perusopetuksen menoista. Henkilöstökuluja katetaan yhden määräaikaisen koulunkäynnin ohjaajan osalta koulun saamista perintörahoista. Kuljetusoppilaita on 58. Koulukuljetusmenot ovatkin henkilöstökulujen ja koulun leasing-maksujen ohella suurimmat yksittäiset kuluerät koululla.

Talousarvion suunnitteluraamina on käytetty talousarviota 2023 ja talouden tasapainotuksen toimenpideohjelmia 2021-2024. Lisäkustannuksia aiheuttavat vuoden 2023 talousarviota suuremmat leasing-vuokrat ja palkat 2%.

Erityisen tuen tarve kasvaa edelleen. 1.-3. -luokkien oppilaista 40 prosentilla on erityisen tuen tarve (tehostettu tuki ja erityinen tuki) lukuvuonna 2023-2024. Lukuvuonna 2024-2025 tuen tarve on 50 %. Useampi oppilas tulee tarvitsemaan jatkossa pienryhmää, jota tällä hetkellä Multialla ei ole tarjolla. Pienryhmän (YPR) perustamista on vakavasti harkittava yhteistyössä lähikuntien kanssa.

Hankkeisiin vuodelle 2023-2024 perusopetus on saanut avustuksia jo 30 000 euroa ja tullaan hakemaan jatkorahoitusta 12 000 €; Opetus- ja kulttuuriministeriön Harrastamisen Suomen malli, Opetushallituksen valtionavustus koulujen kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön Sitouttava kouluyhteistyö.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Yhteisöllisyyden kehittäminen Koulun juhlilla ja tapahtumilla luodaan yhteisöllisyyttä. Myös viikoittainen kerhotoiminta sekä tuokioppilas- ja oppilaskuntatoiminta lisäävät yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyydestä kertomisen ja sen rakentamisen kanavia ovat viikkotiedotteet ja Wilma-viestintä eli tiedonkulku ylipäänsä sekä vanhempainillat, arviointikeskustelut ja suora palaute. Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen Koulu on mukana Harrastaminen Suomen malli –hankkeessa. Varhaisen välittämisen ja ennaltaehkäisevän työtteen ottaminen osaksi kunnan kaikkea toimintaa Koulu on mukana Sitouttava koulu yhteisötyö –hankkeessa, jossa esim. kehitetään poissaoloihin puuttumisen mallia.	Toteutuneet vanhempainillat, juhlat ja muut yhteiset tapahtumat / vuosi Toteutuneet kerhot / vuosi Poissaolokirjausten seuranta

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
*PERUSOPETUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	4 823		4 600	
Maksutuotot	5 440	5 000		-100
Tuet ja avustukset	61 672	51 000	70 000	37
Muut toimintatuotot	3 468			
TOIMINTATUOTOT	75 404	56 000	74 600	33
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-1 060 393	-1 018 655	-1 053 900	3
Palvelujen ostot	-559 360	-542 537	-574 900	6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 530	-70 925	-70 700	0
Muut toimintakulut	-276 658	-236 670	-396 490	68
TOIMINTAKULUT	-1 968 941	-1 868 787	-2 095 990	12
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 893 538	-1 812 787	-2 021 390	12
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-40			
Rahoitustuotot ja -kulut	-40			
VUOSIKATE	-1 893 578	-1 812 787	-2 021 390	12
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-41 249	-46 250	-41 100	-11
Poistot ja arvonalentumiset	-41 249	-46 250	-41 100	-11
TILIKAUDEN TULOS	-1 934 827	-1 859 037	-2 062 490	11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 934 827	-1 859 037	-2 062 490	11

Muu koulutus

Muun koulutuksen palvelut ostetaan Keuruun kansalaisopistolta ja Läntisen Keski-Suomen musiikkiopistolta. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkaille koulutusta elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja monipuolisesti tuotetut palvelut määrärahan puitteissa	Opiskelijoiden osuus asukasmäärästä €/ asukas

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
MUU KOULUTUS				
ULOSASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Muut toimintatuotot				
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-22 689	-27 000	-27 000	
TOIMINTAKULUT	-22 689	-27 000	-27 000	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-22 689	-27 000	-27 000	
VUOSIKATE	-22 689	-27 000	-27 000	
TILIKAUDEN TULOS	-22 689	-27 000	-27 000	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22 689	-27 000	-27 000	

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Kunnan on huolehdittava siitä, että lasten varhaiskasvatusta on saatavilla kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatus on lapsiperheille suunnattu palvelu, johon jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on subjektiivinen oikeus. Multialla varhaiskasvatus on perheille maksutonta.

Multialla toimii yksi päiväkotij, joka vastaa kunnan varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen kuuluu myös esiopetus ja kotihoidontuen maksatuksen järjestäminen ja siitä vastaaminen. Multian kunnassa varhaiskasvatuspalveluiden tavoite on järjestää palvelut asiakaskeksaisesti ja joustavasti sekä siinä laajuudessa kuin tarve on.

Varhaiskasvatuksesta vastaava sivistystoimenjohtaja eläköityy toukokuussa 2024. Sen jälkeen varhaiskasvatukseen perustetaan varhaiskasvatuksen johtajan tai päiväkodinjohtajan virka.

Multian kunnassa alle kouluikäisten määrä:

s. 2022	7
s. 2021	5
s. 2020	14
s. 2019	10
s. 2018	10
s. 2017	13

Päiväkodissa lapsia on 52. Vuonna 2023-2024 toimikaudella meillä on ns. myyntipaikkoja naapurikuntiin 3 kpl (2 kpl Keuruu ja 1 kpl Saarijärvi). Henkilöstörakennetta tarkastellaan tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä ja -rakenne määritellään varhaiskasvatuslaissa ja valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta.

Multia on mukana 2-vuotisen esiopetuksen kokeilussa 2021-2024. Syksyllä 2024 aloitetaan varhaiskasvatuksen kansallisen laadunarviointijärjestelmän eli Valssin käyttöönotto.

Henkilöstön täydennyskoulutuksella turvataan henkilöstön ammattitaidon kehittäminen. Kannustava ja osaava työilmapiiri tukee myös henkilöstön työssäjaksamista. Yhteistyö eri toimijoiden (varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus) välillä edistää jatkumoa lapsen oppimisen polulla.

Varhaiskasvatustalouden muutoksen mukaisesti poikkeaminen varhaiskasvatuksen lakisääteisestä henkilöstömitoituksesta ei ole mahdollista millään perusteella. Lakimuutoksen myötä henkilöstösuunnitelmassa on entistä vahvemmin varauduttava varahenkilöstön käyttöön. Multiallakin sijaisten saaminen on erittäin haastavaa, jolloin vakituisen varahenkilöstön palkkaaminen on ainoa kestävä tapa turvata henkilöstömitoitusta. Tähän on yritetty vastata esimerkiksi oppisopimuskoulutuksella.

Aiemman lakiuudistuksen mukaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne tulee uudistaa vuoteen 2030 mennessä niin, että kasvatusvastuullisesta henkilöstöstä vähintään kaksi kolmasosaa on varhaiskasvatuksen sionomeja tai varhaiskasvatuksen opettajia. Tämä tulee huomioida henkilöstösuunnitelmassa.

Varhaiskasvatustalouteen on tullut velvoittavuus varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea koskien. Myös tämä lakiuudistus velvoittaa kuntia entistä vahvemmin oikea-aikaiseen tuen järjestämiseen ja riittävään resursointiin henkilöstön osalta. Päiväkodissa on oma varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka toimii myös osa-aikaisesti esiopettajan työparina. Lisäksi hankerahoituksella pyritään palkkaamaan lisäresurssia ryhmiin.

Lisäksi vuorohoidon vuorotyöjärjestelmä tulee huomioida henkilöstömitoituksessa. Hoidon tarve sijoittuu 5.45 – 21.45 välille ja viikonlopuille. Vuorohoitoa tarvitsevia lapsia on yhdeksän. Tällä hetkellä ei ole yöhoidon tarvetta.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Henkilöstöresurssien tarkistaminen ja oikeanlainen kohdentaminen. Päiväkodin johtamisen järjestäminen.	Täyttöastetavoite < 80 % Johtajuuden resurssi
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen Palveluja tarjotaan siinä laajuudessa kuin on tarvetta Tuen rakenteiden kehittäminen	Vuorohoitopäivien määrä Lasten määrä Osallisuus/ikäluokka Tuen antamiseen varatut resurssit Tuen päätösten määrä

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
*VARHAISKASVATUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	73 527	70 040	44 100	-37
Maksutuotot	27 321	200		-100
Tuet ja avustukset	41 697	26 200	11 600	-56
Muut toimintatuotot				
TOIMINTATUOTOT	142 544	96 440	55 700	-42
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-512 249	-533 487	-560 870	5
Palvelujen ostot	-87 360	-95 450	-119 550	25
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 435	-22 550	-22 900	2
Avustukset	-61 646	-58 000	-60 000	3
Muut toimintakulut	-79 186	-75 170	-133 120	77
TOIMINTAKULUT	-761 875	-784 657	-896 440	14
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-619 331	-688 217	-840 740	22
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	15			
Muut rahoituskulut				
Rahoitustuotot ja -kulut	15			
VUOSIKATE	-619 316	-688 217	-840 740	22
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 170	-3 170	-1 580	-50
Poistot ja arvonalentumiset	-3 170	-3 170	-1 580	-50
TILIKAUDEN TULOS	-622 486	-691 387	-842 320	22
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-622 486	-691 387	-842 320	22

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut sisältävät kirjastotoimen, liikuntatoimen, vapaa-aikatoimen, kulttuuritoimen, etsivä nuorisotyön ja kulttuuritalo Ahjolan.

Multian kunnankirjasto palvelee Multian keskustassa kiinteässä toimipisteessä, joka on avoinna arkipäivisin. Palveluajan lisäksi tila ja kokoelmat ovat käytettävissä klo 7-21 vuoden jokaisena päivänä omatoimisesti. Kirjastopalveluiden käyttömahdollisuus on moninkertaistunut omatoimipalvelun myötä.

Kirjastopalvelut lisääntyvät valtakunnallisesti yhteisellä e-kirjastolla vuonna 2024. Yhteinen e-kirjasto ja sen aineiston käyttö täytyy opettaa kaikille kirjaston asiakkaille lapsista vanhuksiin, jotta kokonainen palvelu tulee käyttöön sekä tutuksi. Kirjasto järjestää opastukset kirjastolla heti, kun e-kirjasto saadaan kuntoon. Opastukset tulevat ajankohtaiseksi todennäköisesti syksyllä 2024.

Kuntotalon aulaan on rakentunut kuntalaisten monitoimitila, jossa järjestetään kansalaisopiston kursseja ja monimuotoisia tilaisuuksia. Aula toimii kuntalaisten etätyöskentelypisteinä, kokous- ja neuvottelutilana, mikä on valtakunnallinen suositus kirjastotilojen yhteydessä.

Kirjastossa työskentelee kaksi henkilöä; työsopimussuhteinen kirjastovirkailija ja virkasuhteinen kirjastonjohtaja. Kirjastonjohtaja vastaa myös kunnan vapaa-aikatoimesta.

Kulttuuripalveluita kehitetään kuntalaiskyselyin ja palautteisiin reagoiden. Saadun palautteen perusteella toivotaan kirkkokonsertteja, nuorten ja lapsiperheiden tapahtumia sekä kirjailijavierailuja ja elokuvailtoja kaiken ikäisille. Kulttuurin vuosikelloa pystytään kasaamaan sitä mukaa, kun tapahtumat pysyvät toistuvina sekä seurataessa kulttuuritalo Ahjolan uutta, monipuolista ja virkistävää toimintaa. Kulttuuritalo Ahjolalle on nimetty oma ohjausryhmä sekä hankkeen vetäjät. Tapahtumatuotannon mahdollistamiseksi tavoitteena on hakea avustuksia ja hyödyntää seutuhankkeita sekä kolmatta sektoria.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Valtakunnallisten ja seudullisten digipalveluiden markkinointi. Säännöllinen käyttöopastus yhdessä digiohjaajan kanssa sähköisten kirjastopalvelujen käytön lisäämiseksi (e-kirjasto).	Digiopastuskertojen määrä/ vuosi ja digiaineiston käyttö/kk.
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Kulttuurin vuosikelloon sijoitetaan vähintään kaksi ulkotapahtumaa, jotka soveltuvat kaiken kuntoisille ja -ikäisille.	Osallistujien määrä /tapahtuma Osallistujien ikäjakauma/tapahtuma
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Pyritään mahdollistamaan kirjastotilan käyttö jokaisena vuoden päivänä.	Lainat/asukas Kirjastokäynnit/asukas
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Kulttuurin vuosikellon suunnittelu siten, että tapahtumatarjonta kohdistuu kaikkiin ikäryhmiin ja niin vakituiset kuin vapaa-ajan asukkaatkin huomioidaan.	Kulttuurikysely ja palautteet tapahtumista. Hinta/osallistuja

Liikunta ja vapaa-aikatoimi

Nuorisotoimen toiminnallinen lisäys painottuu uuden nuorisotilan (muutto uusiin ent. Savannin tiloihin tapahtuu joulukuussa 2023) ja sen toiminnan kehittämiseen sekä nuorten kulttuuritietoisuuden ja toiminnan syventämiseen. Nuorten omien mielipiteiden tuomista kaavoitukseen ja alueiden suunnitteluun tehostetaan sekä Nepa -toimintaa kehitetään resurssien mukaan. AVO –toiminta (avoimien ovien toiminta) pysyy 2 krt viikossa työaikajärjestelyjen vuoksi.

Liikuntapaikkojen ja ulkoilureittien kunnostusta ja esteettömyyttä parannetaan. Liikuntatilojen varusteita ja säilytystiloja ajanmukaistetaan. Toteutetaan kolmen kunnan yhteinen liikuntaneuvojapalvelu. Keuruu-Multia laturetki ja Nikaraisten kirkkotievaellus ovat vakiinnuttaneet asemansa ja niitä toteutetaan yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa.

Etsivä nuorisotyö on osa ennaltaehkäisevää toimintaa ja varhaista puuttumista. Etsivä nuorisotyö siirtyy kolmen kunnan sopimuksen alaisuuteen. Kolmen kunnan (Multia-Petäjävesi-Uurainen) välillä on kaksi vakinaista etsivää nuorisotyöntekijää. Etsivän nuorisotyön järjestäjänä ja hallinnoijana toimii 1.1.2024 alkaen Petäjäveden kunta, joka vastaa toiminnan hallinnoinnista, budjetoinnista, työntekijöihin liittyvästä henkilöstöhallinnosta, työskentelyvälineistä, avustuksen hakemisesta aluehallintovirastolta sekä valtionavustuksen ja toiminnan raporteista sopimuskunnille sekä aluehallintovirastolle. Palvelu tuotetaan kaikkien kuntien alueella lähipalveluna. Etsivän nuorisotyön toimintaa ja sen kehittämistä ohjaa, koordinoi ja kehittää ohjausryhmä, johon kuuluvat Petäjäveden, Uuraisten ja Multian kuntien nimeämät esihenkilöt.

Toiminnallisena tavoitteena on pitää nykyiset vapaa-aikapalvelut kunnassa sekä kehittää niitä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevilla resursseilla sekä yhteistyössä muiden kuntien kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Monipuolinen, liikunta- ja nuorisotilojen käyttö. Päivitetään määräajoin perittävät kuntotalon /nuorisotilan käyttömaksut ja vuokrat.	Tilojen yhteiskäytön lisääminen Käyttömaksu tulo/vuosi/kiinteistö
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	AVO -toiminta Nepalla. Nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan kehittäminen. Avustusten myöntäminen järjestötoimintaan, tilojen käytöstä kohtuulliset maksut.	Kävijämäärät Nepa / vuosi Nuorisovaltuuston aloitteet ja esitykset/vuosi Säännölliset nuoriso- ja liikuntajärjestöjen kokoukset 2 krt/vuosi Nuoriso- ja liikuntatoimen avustukset €/asukas
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Nuoriso- ja liikuntajärjestöjen asiakaskyselyt. Nuorten kesätyökampanja Luodaan nuorille mahdollisuus oman elämän hallintaan.	Kuntalaiskyselyn osa-alue; vastausten hyödyntäminen toimenpiteinä/vuosi Työpaikat kesätyökampanjan kautta kunta ja yritykset / kpl

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
*VAPAA-AIKAPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	16			
Tuet ja avustukset	52 619	30 000	61 600	105
Muut toimintatuotot	9 977	7 000	7 600	9
TOIMINTATUOTOT	62 612	37 000	69 200	87
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-190 018	-174 120	-193 060	11
Palvelujen ostot	-43 183	-44 400	-58 710	32
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 693	-40 420	-46 800	16
Avustukset	-18 100	-21 000	-25 000	19
Muut toimintakulut	-136 038	-96 610	-147 350	53
TOIMINTAKULUT	-440 033	-376 550	-470 920	25
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-377 421	-339 550	-401 720	18
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	81			
Muut rahoituskulut	-2			
Rahoitustuotot ja -kulut	79			
VUOSIKATE	-377 342	-339 550	-401 720	18
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 193	-17 300	-19 640	14
Poistot ja arvonalentumiset	-17 193	-17 300	-19 640	14
TILIKAUDEN TULOS	-394 534	-356 850	-421 360	18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-394 534	-356 850	-421 360	18

TEKNINEN TOIMIALA

Talousarvion 2024 lähtökohdaksi otettiin talousarvioraami ja se on laadittu tiukaksi.

Henkilöstöresurssit heikentyivät vuoden 2023 aikana. Syksyn aikana on suunniteltu uusia toimintatapoja ja niiden omaksuminen tuo mukanaan myös haasteita. Henkilöstön jaksamiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota.

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos €
TEKNINEN TOIMI				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	234 376	298 180	319 930	7
Maksutuotot	19 111	23 150	21 150	-9
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot	501 748	929 010	1 064 300	15
TOIMINTATUOTOT	755 234	1 250 340	1 405 380	12
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-298 751	-466 755	-493 910	6
Palvelujen ostot	-316 809	-860 480	-490 040	-43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-294 738	-483 690	-353 570	-27
Avustukset	-37 171	-49 000	-59 500	21
Muut toimintakulut	-28 676	-33 810	-35 580	5
TOIMINTAKULUT	-976 145	-1 893 735	-1 432 600	-24
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-220 911	-643 395	-27 220	-96
VUOSIKATE	-220 911	-643 395	-27 220	-96
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-232 031	-321 590	-335 200	4
Poistot ja arvonalentumiset	-232 031	-321 590	-335 200	4
TILIKAUDEN TULOS	-452 943	-964 985	-362 420	-62
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-452 943	-964 985	-362 420	-62

Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelupalveluihin kuuluvat

- kaavoitus- ja mittaustoimi
- aluearkkitehtitoiminta
- rakennusvalvonta
- tekninen hallinto

Henkilöstöresursseihin on varattu teknisen johtajan ja palvelusihteerin (75 % työajasta) palkkakulut. Multi-alla ja Petäjavedellä on yhteinen rakennustarkastaja ja aluearkkitehtipalvelut ostetaan Saarijärven kaupungilta. Rakennusvalvontaviranomaisena toimii lupalautakunta, joka on Petäjaveden ja Multian yhteinen toimielin.

Multialla on käytössä Lupapiste.fi-palvelu, mikä on mahdollistanut rakennuslupien sähköisen hakemisen jo usean vuoden ajan. Rakennusvalvonnan taksat päivitettiin ja uusi taksa otettiin käyttöön 1.4.2022. Rakennusvalvonnan taksaa päivitetään vielä suuren kokoluokan voimaloiden (aurinko- tuuli-) osalta loppuvuonna 2023. Muutoin rakennusvalvonnan taksa on ympäryskuntien taksojen tasalla.

Venäjän hyökkäyssota, rakennuskustannusindeksin korkea taso, inflaatio, korona ja uuden rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 tulee vaikuttamaan rakennusvalvonnan toimintaan merkittävästi. Rakentaminen on suhdanneherkkä ala ja talouskehityksen taantuminen näkyy alalla selkeästi ja rakennuslupamäärät ovat pudonneet selkeästi ympäri Suomea. Käytettävä Lupapiste.fi sähköinen lupapalvelu korotti käyttömaksujaan jo vuonna 2022 ja vuodelle 2024 on tulossa taustajärjestelmän noin 7 % suuruinen korotus vuotuisiin maksuihin.

Uuden rakentamislain sisältö on vahvistettu. Rakentamislain uusina muutoksina on esimerkiksi tietomallien käyttöönotto rakennusvalvonnan lupakäsittelyssä ja vain yhden lupamuodon, rakentamisluvan tuleminen lainsäädäntöön. Uusi hallitus on linjannut uuteen rakennuslakiin tulevan korjauspaketin, jonka laajuudesta tai aikataulusta ei ole vielä tietoa.

Uuden rakentamislain voimaantulon myötä on uusittava rakennusvalvontojen rakennusjärjestys sekä uusittava rakennusvalvonnan taksat. Edellä mainitut tullaan tekemään viranhaltijatyönä, eikä konsulttityötä varata talousarvioon. Rakentamislain täydentävät asetukset oli luvattu valmistuvan elokuulle 2023, mutta niitä tai niiden sisältöä ei ole julkaistu talousarvion kirjoittamishetkellä. Valmistelutyö on Ympäristöministeriön toimesta aloitettu, mutta niiden julkaisu ajoittuu aikaisintaan keväälle 2024.

Korona-aikana tulneiden rakennuslupien käsittely ja valvonta näkyvät vuoden 2024 talousarviossa kertyneiden ajosuoritteiden kautta. Rakennusvalvonta jatkaa myös vanhan rakennus- ja lupakannan läpikäymistä sekä aloitettua osoitetietojärjestelmän laatuanalyysiä. Vuonna 2024 on tarkoitus aloittaa ja saattaa loppuun uuden rakennusjärjestyksen ja rakennusvalvonnan taksan teko.

Vuoden 2024 talousarviossa maankäytön suunnittelun osalta on huomioitu huomattavalla osuudella aluearkkitehtipalvelujen osto Saarijärven kaupungilta.

Aluearkkitehtipalvelut sisältää mm. seuraavia työtehtäviä: kaikkien kaavojen hallintotyöt, asiakaspalvelua, kaava-asiakirjojen laatimista ja prosessinhallintaa, avustamista kehittämishankkeissa sekä kunnan kaavoitusviranomaisena toimimisen. Osa kaavojen teknisestä laadinnasta tehdään aluearkkitehtipalveluissa ja osa os-topalveluna konsulteilta.

Talousarviossa varaudutaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavahankkeista tiedottamiseen sekä mahdollisien erillisselvitysten laatimiseen. Mahdollisia erillisselvityksiä ovat selvitykset, joiden substanssiosaaaminen ei kuulu aluearkkitehtipalvelujen tarjontaan. Esimerkkinä näistä mainittakoon luontoselvitykset sekä muinaisjäännösinventoinnit. Talousarviossa huomioidaan myös ajantasaisen kaava-aineiston päivittäminen kunnan karttapalveluun.

Vuonna 2024 aluearkkitehtipalveluissa viedään eteenpäin aiemmin aloitettuja kaavoitushankkeita. *Sinervän Ristin asemamuutos* on tavoitteena saada hyväksyttyä vuonna 2024, jotta alueen maanomistaja pääsee kehittämään omaa toimintaansa. *Kissalahden ja Humppakujan alueiden asemakaavamuutos* on tavoitteena saada hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2024. Kaavamutoksen myötä Kissalahden ranta-alueet tulevat osaksi asuintontteja. Humppakujan alueella kaavamuutos parantaa myynnissä olevien tonttien houkuttelevuutta ja mahdollistaa rakentamisen lähemmäksi rantaa. Vuonna 2024 on tavoitteena käynnistää myös *Teppolanniemen asemakaavamuutos*, jossa tarkistetaan tonttijakoa sekä katuyhteyden sijoittumista kunnan vuonna 2021 ostaman Teppolanniemen alueelle.

Yleiskaavapuolella pyritään viemään eteenpäin *Nikaran tuulivoimaosayleiskaavaa*. Hankkeen luonnosaineisto oli nähtävillä vuonna 2021 ja aineisto pyritään saamaan ehdotuksena nähtäville vuonna 2024. Lisäksi *Multian vesistöjen rantaosayleiskaavan* päivitystä tehdään resurssien mukaan. Hankkeen laajuuden sekä kustannusten vuoksi työ jaetaan usean vuoden aikana tehtäväksi (2023-2026). Kaavamuutoksella pyritään vastamaan maanomistajien toiveisiin mm. rakennuspaikkoja siirtämällä tai muuttamalla loma-asuntoaikoja vakituiseen asunnon rakennuspaikoiksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sito-vuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Toimiva hallinto ja hyvä johtaminen Riittävät resurssit ja henkilöstömitoitust tuottamaan palvelut maankäyttö- ja rakennuslakia noudattaen Olemassa olevien resurssien tehokas ja järkevä käyttö Kuukausittainen projektiseuranta, jossa näkyvissä hankkeiden budjetit. Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Budjetin säännöllinen seuraminen ja raportointi lautakunnalle	Rakennuslupien ja pidettyjen katselmusten määrä vertailuna edeltävien vuosien lukuihin Käynnissä olevien kaavahankkeiden määrä sekä ostettujen selvitysten määrä Osavuositarkastus 3/vuosi ja tilinpäätös
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Panostetaan tuulivoimakkaavoi-tukseen. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan ilmastomuutos yleisesti käytössä olevin keinoin (mm. hulevesien hallinta).	Käynnissä olevien tuulivoimahankkeiden määrä ja eteneminen. Hulevesien hallintasuunnitelmat ja -selvitykset
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen	

		Maankäytön suunnittelulla mahdollistetaan hyvinvointia lisäävän elinympäristön toteuttamista. Uusissa hankkeissa huomioidaan aikaisempaa paremmin elämänlaatuun vaikuttavat seikat suunnittelun aikana	Laaja tiedottaminen kaavan eri vaiheissa. Kaavoista saadun päätöksen määrä ja sisältö.

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
*YHDYSKUNTASUUNNITTELU				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	18 535	20 150	18 150	-10
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot	3 320	3 580	2 580	-28
TOIMINTATUOTOT	21 855	23 730	20 730	-13
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-116 448	-101 695	-105 150	3
Palvelujen ostot	-100 042	-99 690	-102 040	2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 415	-2 900	-2 370	-18
Muut toimintakulut	-3 961	-3 060	-3 180	4
TOIMINTAKULUT	-225 866	-207 345	-212 740	3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-204 011	-183 615	-192 010	5
VUOSIKATE	-204 011	-183 615	-192 010	5
TILIKAUDEN TUOS	-204 011	-183 615	-192 010	5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-204 011	-183 615	-192 010	5

Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalveluihin kuuluvat

- ympäristönsuojelu
- ympäristöterveydensuojelu

Ympäristönsuojeluviranomaisena ja maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena toimii lupalautakunta. Lupalautakunta on Petäjäveden ja Multian yhteinen toimielin, jossa Multialla on kolme jäsentä varajäsenenä ja joka toimii Petäjäveden kunnan organisaatiossa. Terveystoimintaviranomaisena toimii Jyväskylän seudun ympäristöterveyslautakunta, jonka vastuukuntana on Jyväskylän kaupunki ja jossa Multialla on yksi edustaja.

Ympäristösihteerin palvelut ostetaan Petäjäveden kunnasta ja ympäristöterveystarkastajan palvelut Jyväskylän seudun ympäristöterveydeltä, jossa isäntäkunta on Jyväskylän kaupunki. Ympäristösihteeri tekee työajastaan 40 % Multian kunnalle. Ympäristöterveystarkastaja käy tarvittaessa Multialla.

Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tärkeänä tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen, luonnonvarojen suunnitelmallisen ja kestävä käytön ohjaaminen sekä elinympäristöstä aiheutuvien terveyshaittojen ennaltaehkäisy. Näihin tavoitteisiin päästään valvonnan sekä lupa- ja ilmoitusmenettelyiden kautta.

Ympäristönsuojelu- ja jätelain mukainen valvonta on esitetty kerran valtuustokaudessa päivitettävässä Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa, joka on nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Tämä valvonta tehdään riskiperusteisesti. Maa-ainesottoa paikkojen valvontaa tehdään vuosittain.

Ympäristönsuojelun kustannukset koostuvat suurelta osalta ympäristösihteerin palkkakustannuksista. Multian kunta on omarahoitusosuudella mukana Keski-Suomen Vesi ja Ympäristö ry ja Kokemäenjoen vesiensuojeluyhdistys ry:n Keurus 2 –hankkeessa, jossa edistetään Keurusselän valuma-alueen vesienhoitoa ja vesienhallintaa kunnostussuunnittelun ja sidosryhmäyhteistyön kautta. Lisäksi ympäristönsuojelun toimintaan on varattu rahoitusta, mm. hätänyhteenottoon ja mittaustoimintaan.

Ympäristöterveydenhuolto huolehtii terveydensuojelu-, elintarvike-, eläinlääkintähuolto- ja tupakkalain edellyttämistä tehtävistä kunnan alueella. Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön sekä yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Tarkoituksena on varmistaa, että ympäristöterveydenhuollon valvonta on suunnitelmallista, sitä tehdään riittävillä voimavaroilla, se on oikein kohdennettua, tehokasta sekä eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Suunnitelmallista valvontaa tehdään riskiperusteisesti.

Eläinlääkäripalveluja antaa yksi eläinlääkäri Multian alueella. Eläinlääkäri ottaa vastaan Palokan yhteisvastaanotolla Jyväskylässä. Palvelut ovat lähinnä hyöty- ja lemmikkieläinten sairauksien hoitoa. Valvontaeläinlääkäri toimii eläinsuojelu- ja eläintautiviranomaisina kunnan alueella.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sito-vuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Osallistuminen energiatehokkuussopimuksen täytäntöönpanoon Lähiruuan ja luonnontuotteiden hyödyntäminen Pitämällä huoli puhtaan talousveden saatavuudesta	Viranhaltijan KETS:iin käyttämät työtunnit Hyvälaatuisten vesinäytteiden % osuus ko. vuonna tutkituista
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen Roskaamistapausten hoito Asukkaiden lemmikki- ja tuotantoeläinten hoidon turvaaminen Yritteliäisyyden ja yritysten toiminnan tukeminen	Roskaamistapauksia % verrattaessa edellisvuoteen Eläinlääkäripäivystyskäynnit lkm

		Joustava asiakaspalvelu ja yritysten neuvonta lupa- ja valvonta-asioissa	Ympäristölupien määrä, kpl Maa-aineslupien määrä, kpl Ympäristö- ja jätelain mukainen valvonta, kpl
		Kehitetään keinoja uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi paikkakunnalle Tasapuolinen valvonta ympäristö- ja jäteasioissa	Muut tarkastukset kuin määräaikaistarkastukset, kpl

	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*YMPÄRISTÖPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Maksutuotot	5 517	3 000	3 000	
TOIMINTATUOTOT	5 517	3 000	3 000	
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-71 184	-87 300	-87 550	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14	-100	-100	
Muut toimintakulut				
TOIMINTAKULUT	-71 198	-87 400	-87 650	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-65 682	-84 400	-84 650	0
VUOSIKATE	-65 682	-84 400	-84 650	0
TILIKAUDEN TULOS	-65 682	-84 400	-84 650	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-65 682	-84 400	-84 650	0

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Yleisten alueiden hoidolla luodaan kirkonkylän alueelle siisti ja viihtyisä ympäristö. Liikuntapaikkojen ja leikkikentän hoidolla järjestetään mahdollisimman hyvät edellytykset liikunnan ja vapaa-ajan viettoon. Liikuntapaikkoja hoidetaan pääsääntöisesti normaalityöaikana. Viikonloppuisin hoidetaan latuverkostoa.

Liikenneväylien hoidossa turvataan kuntalaisille liikenneturvallinen, esteetön, hyväkuntoinen ja viihtyisä liikenneympäristö. Liikenneväylien hoito ml. kevyen liikenteen väylien hoito on yksityisen urakoitsijan vastuulla. Kunnossapitoa ohjaa kunnan teille kilpailutuksen yhteydessä laaditut kunnossapidon laatuksiteerit.

Pyritään myös edistämään toimenpiteitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi yhteistyössä liikenneturvallisuuksiryhmän ja erityisesti ELY-keskuksen kanssa. Keväällä 2024 kiinnitetään erityistä huomiota ranta-alueiden jaleisten alueiden raivaamiseen, talousarviossa palvelujen ostoihin on varattu ulkopuoliseen raivaustyöhön 8 000 €. Käyttötalousmenot sisältävät 59 500 € avustuksina yksityisille, joista 42 000 € on vuosittain myönnettäviä yksityisten kunnostusavustuksia ja 17 500 € varataan perusparannusavustuksiin vuodelle 2024.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sito- vuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Luontokohteiden kehittäminen ja vaaliminen Puistojen siisteydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen	Yleisten alueiden kustannukset €/asukas
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen Ammattitaidolla ja vuodenaikana mukaisesti liikuntapaikoista huolehtiminen Pyritään edistämään liikenneturvallisuutta, kuten kevyenliikenteenväylät	Talviliikuntapaikat kpl Kesäliikuntapaikat kpl Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoontuminen

	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	84	5 000	5 000	
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot	31 113	10 400	9 500	-9
TOIMINTATUOTOT	31 197	15 400	14 500	-6
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-40 648			
Palvelujen ostot	-50 991	-45 510	-56 170	23
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 687	-17 900	-9 800	-45
Avustukset	-44 011	-49 000	-59 500	21
Muut toimintakulut	-1 009	-380	-780	105
TOIMINTAKULUT	-147 347	-112 790	-126 250	12
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-116 150	-97 390	-111 750	15
VUOSIKATE	-116 150	-97 390	-111 750	15
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-76 260	-78 070	-79 950	2
Poistot ja arvonalentumiset	-76 260	-78 070	-79 950	2
TILIKAUDEN TULOS	-192 410	-175 460	-191 700	9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-192 410	-175 460	-191 700	9

Tilapalvelut

Tilapalveluihin kuuluvat

- kunnan kiinteistöt
- kiinteistöpalvelut
- siivoustyö
- asunto-osakkeet
- jätehuolto
- koneet ja kuljetusvälineet

Tilapalveluiden kustannukset koostuvat kiinteistönhoidon tuottamiseen tarvittavan henkilöstön ja kaluston kuluista sekä kiinteistöjen ylläpidon vaatimista kuluista. Tilapalveluiden henkilöstökulut sisältävät rakennustyöntekijän, kolmen kiinteistöhoitajan, kirvesmiehen, laitoshuone miehen ja kolmen siivoojan palkkakulut.

Kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito pohjautuu säännölliseen kiinteistönhoitotyöhön. Kunnan kiinteistöjen hoidossa on käytössä sähköinen huoltokirja –ohjelma (Eners), joka toimii kiinteistöjen kunnon tarkkailussa, huoltokirjana ja palvelupyyntöalustana. Sähköisen huoltokirjan avulla käyttäjät voivat tehdä normaalin kiireellisyysluokan huolto- ja korjauspyyntöjä. Kiinteistöjen hallintaa varten on otettu käyttöön Skenarios- palvelu. Palvelu kokoaa yhteen kunnan tilatiedot rakennustasolla sekä tilojen kustannus- ja investointitiedot sekä mahdolliset vuokrasopimukset.

Hyvinvointialue vaikuttaa tilapalvelujen tuottoihin. Kunta vuokraa 3+1 pituisilla vuokrasopimuksilla hyvinvointialueelle Palvelukeskus Poukaman, terveysaseman ja paloaseman, Sinervän koululta terveydenhoitajan tilan ja kunnanvirastolta perusturvan tilat.

Kunta vuokraa myös Keurusseudun Ateria- ja tukipalveluille toistaiseksi voimassa olevilla sopimuksilla Poukaman aluekeittiötä sekä koulun ja päiväkodin jakelukeittiötä. Kiinteistönhoito ja siivous suoritetaan kiinteistöissä teknisen toimen palveluna.

Multian Vuokra-Asuntojen asuntoihin tekemään peruskunnostusta. Lisäksi kirjasto-kuntotalon ilmanvaihtoa pyritään parantamaan. Paloasemakiinteistö on käyttöön nähden hyvä, mutta kunnossapidosta on aktiivisesti huolehdittava. Multian paloasemalle ollaan laadittu korjaussuunnitelma, mitä toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Talouden tasapainon ylläpitäminen tarkalla taloudenpidolla ja suunnitelmallisuudella Talousarvion sitovuus Korjaussuunnitelmat kiinteistöihin	Henkilöstökustannukset Talousarviototeutuma Korjauskustannukset €/v Uusien sähköisten palvelujen käyttöönotto ja käyttäminen. Vertailulukuna käytetään ohjelman kautta tilattujen huoltotöiden määrä / v

KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi Led valaistukset kaikkiin Multian kunnan hallinnoimiin kiinteistöihin Ympäristöystävällisien pesuaineiden käyttö siivoustyössä ja pelkästään pyyherullien käyttö wc-ti-loissa.	Sähkönkulutus €/v kiinteistöt Paperikustannusten seuranta vuositasolla
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Etätöön mahdollistaminen ja tietoliikenneyhteyksistä huolehtiminen Digitalisoinnin kehittäminen palveluissa, kuten sähköiset huolto-kirjat	Uusien digipalvelujen käyttöönotto

	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
ulkoinen/sisäinen				
*TILAPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	46 184	40 680	43 680	7
Muut toimintatuotot	695 362	915 030	1 052 220	15
TOIMINTATUOTOT	741 545	955 710	1 095 900	15
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-251 711	-344 960	-332 520	-4
Palvelujen ostot	-101 809	-516 980	-101 330	-80
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-344 425	-408 990	-292 800	-28
Muut toimintakulut	-31 816	-30 370	-31 620	4
TOIMINTAKULUT	-729 761	-1 301 300	-758 270	-42
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	11 784	-345 590	337 630	-198
VUOSIKATE	11 784	-345 590	337 630	-198
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-167 560	-176 070	-182 920	4
Poistot ja arvonalentumiset	-167 560	-176 070	-182 920	4
TILIKAUDEN TULOS	-155 775	-521 660	154 710	-130
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-155 775	-521 660	154 710	-130

Vesihuolto

Vesihuoltoon kuuluvat

- vesilaitos
- viemärlaitos

Vesihuollon tehtävänä on tuottaa ja toimittaa toiminta-alueellaan oleville kiinteistöille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä mahdollisimman häiriöttömästi. Kunnalla on yksi vedenottamo ja 24 jäteveden pumppaamo. Vettä toimitetaan 360 kiinteistölle noin 105 m³/vrk. Vedenkäsittelynä vedenottamolla on neutralointi natriumhydroksidilla (lipeä) ja UV-lamput. Vesisäiliöitä (ala/ylä) ei ole.

Kunta ei itse käsittele jätevesiä vaan jätevedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle Keuruulle. Tämä on vesi-
huollon merkittävä kustannuserä. Vuodelle 2024 on varattu 95 000 €.

Toistuvan alijäämän korjaamiseksi selvitetään uusia toimintamalleja. Vuonna 2024 lähdetään kartoittamaan keskustan alueen hulevesiverkostoa. Kartoitus on tarkoitus toteuttaa kunnan omana työnä. Vesilaitoksen kehittämisessä pyritään myös etenemään kohti etäluettavia mittareita.

Vuonna 2024 perusmaksuihin tulee 10 % korotus. Esimerkiksi omakotitalon osalta nosto tarkoittaa 1,46 €/kk nostoa eli vuositasolla 17,57 € hinnannousua (sis. alv 24 %). Käyttömaksuja nostetaan myös 10 %.

Vesi v. 2024: 1,83 €/m³ (alv 0 %), 2,26 €/m³ (alv 24 %).

Jätevesi v. 2024: 2,55 €/m³ (alv 0 %), 3,16 €/m³ (alv 24 %).

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Sitovuus	Tavoite	Toimenpide	Mittari
KV	Tasapainoinen kuntatalous	Olemassa olevien resurs-sien tehokas ja järkevä käyttö Verkosto- ja raakavesinäyttei-den otto 1/kk Yhteistyön lisääminen pal-veluiden tuottamisessa ja hankinnoissa Talouden tasapainon ylläpi-täminen tarkalla talouden-pidolla ja suunnitelmalli-suudella Vesitaksojen tarkistus vuosit-tain	Hyvä veden laatu / näyttei-den tulosten raportointi. Taksa €/asukas/ ka k-s e

KV	Luontoa arvostetaan ja sen tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Konkreettisia toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi Pumppaamoiden ylivuotojen estäminen ja kirjaaminen	Häiriötilanteiden raportit lkm/vuosi
KV	Elämän mielekkyyden mahdollistaminen	Paikallisten peruspalveluiden turvaaminen Puhtaasta juomavedestä ja sen riittävydestä huolehtiminen	Häiriöiden lkm/vuosi
KV	Elinvoimaisuuden parantaminen	Asukasviihtyvyyteen ja positiiviseen Multian brändiin panostaminen Luonnonlähteiden laadusta ja siisteydestä huolehtiminen.	Laboratorionäytteet lkm/v

	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos €
ulkoinen/sisäinen				
*VESIHUOLTO				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	255 733	252 500	271 250	7
Muut toimintatuotot	2 250			
TOIMINTATUOTOT	257 983	252 500	271 250	7
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-60 213	-20 100	-56 240	180
Palvelujen ostot	-118 388	-111 000	-142 950	29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 868	-53 800	-48 500	-10
Muut toimintakulut	-229			
TOIMINTAKULUT	-262 698	-184 900	-247 690	34
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 715	67 600	23 560	-65
VUOSIKATE	-4 715	67 600	23 560	-65
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 444	-67 450	-72 330	7
Poistot ja arvonalentumiset	-65 444	-67 450	-72 330	7
TILIKAUDEN TULOS	-70 159	150	-48 770	-32 613
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-70 159	150	-48 770	-32 613

LASKELMAT

TULOSLASKELMA (ulkoinen)

Multian kunta	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2022	2023	2024	%
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	828 587	538 720	532 900	-1
Maksutuotot	626 583	28 350	21 300	-25
Tuet ja avustukset	277 015	107 200	155 900	45
Muut toimintatuotot	437 288	778 890	788 460	1
TOIMINTATUOTOT	2 169 473	1 453 160	1 498 560	3
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-5 713 283	-2 700 382	-2 758 520	2
Palvelujen ostot	-7 159 115	-1 944 777	-1 617 090	-17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-922 913	-645 135	-513 600	-20
Avustukset	-334 856	-133 000	-238 500	79
Muut toimintakulut	-309 813	-217 780	-311 370	43
TOIMINTAKULUT	-14 439 980	-5 641 074	-5 439 080	-4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 270 507	-4 187 914	-3 940 520	-6
Verotulot	6 586 564	3 750 000	3 555 000	-5
Valtionosuudet	5 985 383	882 590	799 540	-9
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	439	450	450	
Muut rahoitustuotot	6 667	3 020	3 020	
Korkokulut	-12	-9 000	-15 000	67
Muut rahoituskulut	-1 906	-1 000	-1 500	50
Rahoitustuotot ja -kulut	5 188	-6 530	-13 030	100
VUOSIKATE	306 628	438 146	400 990	-8
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-393 972	-400 180	-399 330	0
Poistot ja arvonalentumiset	-393 972	-400 180	-399 330	0
TILIKAUDEN TULOS	-87 344	37 966	1 660	-96
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-87 344	37 966	1 660	-96

TULOSLASKELMAN TAVOITTEET	2022	2023	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15	25	28
Vuosikate/poistot, %	78	109	100
Vuosikate, euroa/asukas	207	303	278
Asukasmäärä	1477	1445	1445

Multian kunta	TA	TS	TS
ulkoinen	2024	2025	2026
TULOSLASKELMA			
<i>TOIMINTATUOTOT</i>			
Myyntituotot	532 900	532 900	532 900
Maksutuotot	21 300	21 300	21 300
Tuet ja avustukset	155 900	95 900	95 900
Muut toimintatuotot	788 460	638 640	186 540
TOIMINTATUOTOT	1 498 560	1 288 740	836 640
<i>TOIMINTAKULUT</i>			
Henkilöstökulut	-2 758 520	-2 758 520	-2 758 520
Palvelujen ostot	-1 617 090	-1 617 090	-1 617 090
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-513 600	-513 600	-513 600
Avustukset	-238 500	-233 500	-233 500
Muut toimintakulut	-311 370	-311 370	-311 370
TOIMINTAKULUT	-5 439 080	-5 434 080	-5 434 080
TOIMINTAKATE / JÄÄMÄ	-3 940 520	-4 145 340	-4 597 440
Verotulot	3 555 000	3 674 000	3 742 000
Valtionosuudet	799 540	1 349 000	1 371 000
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
Korkotuotot	450	450	450
Muut rahoitustuotot	3 020	3 020	3 020
Korkokulut	-15 000	-15 000	-15 000
Muut rahoituskulut	-1 500	-1 500	-1 500
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 030	-13 030	-13 030
VUOSIKATE	400 990	864 630	502 530
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
Suunnitelman mukaiset poistot	-399 330	-404 330	-409 330
Poistot ja arvonalentumiset	-399 330	-404 330	-409 330
TILIKAUDEN TULOS	1 660	460 300	93 200
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 660	460 300	93 200

Lautakuntien ja toimialueiden talousarviot (ulkoinen/sisäinen)

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2022	2023	2024	%
T A R K A S T U S L A U T A K U N T A				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT	-10 293	-8 440	-8 350	-1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 293	-8 440	-8 350	-1
VUOSIKATE	-10 293	-8 440	-8 350	-1
TILIKAUDEN TULOS	-10 293	-8 440	-8 350	-1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 293	-8 440	-8 350	-1

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2022	2023	2024	%
K U N N A N V A L T U U S T O				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT	-17 883	-22 640	-20 630	-9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 883	-22 640	-20 630	-9
Rahoitustuotot ja -kulut	-41			
VUOSIKATE	-17 924	-22 640	-20 630	-9
TILIKAUDEN TULOS	-17 924	-22 640	-20 630	-9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 924	-22 640	-20 630	-9
<i>Tästä sisäisiä menoja</i>	-286			

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2022	2023	2024	%
K U N N A N H A L L I T U S				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT	232 788	251 500	340 420	35
TOIMINTAKULUT	-580 123	-832 895	-874 580	5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-347 335	-581 395	-534 160	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	-1			
VUOSIKATE	-347 336	-581 395	-534 160	-8
Poistot ja arvonalentumiset	-13 347	-11 870	-1 810	-85
TILIKAUDEN TULOS	-360 683	-593 265	-535 970	-10
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-360 683	-593 265	-535 970	-10
<i>Tästä sisäisiä menoja</i>	-18 056	-4 350	-41 380	851

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2022	2023	2024	%
K E S K U S V A A L I L A U T A K U N T A				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT	3 375	3 000	5 700	90
TOIMINTAKULUT	-4 526	-6 560	-11 240	71
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 151	-3 560	-5 540	56
VUOSIKATE	-1 151	-3 560	-5 540	56
TILIKAUDEN TULOS	-1 151	-3 560	-5 540	56
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 151	-3 560	-5 540	56

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2022	2023	2024	%
SIVISTYSTOIMI				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT	280 559	189 440	199 500	5
TOIMINTAKULUT	-3 229 658	-3 117 924	-3 544 120	14
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 949 099	-2 928 484	-3 344 620	14
Rahoitustuotot ja -kulut	54			
VUOSIKATE	-2 949 045	-2 928 484	-3 344 620	14
Poistot ja arvonalentumiset	-61 612	-66 720	-62 320	-7
TILIKAUDEN TULOS	-3 010 657	-2 995 204	-3 406 940	14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 010 657	-2 995 204	-3 406 940	14
Tästä sisäisiä menoja	-527 558	-236 770	-411 060	74

	TP	Budjetti	Budjetti	Muutos
	2022	2023	2024	%
TEKNINEN TOIMI				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT	755 234	1 250 340	1 405 380	12
TOIMINTAKULUT	-976 145	-1 893 735	-1 432 600	-24
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-220 911	-643 395	-27 220	-96
VUOSIKATE	-220 911	-643 395	-27 220	-96
Poistot ja arvonalentumiset	-232 031	-321 590	-335 200	4
TILIKAUDEN TULOS	-452 943	-964 985	-362 420	-62
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-452 943	-964 985	-362 420	-62
Tästä sisäisiä tuloja	401 646	241 120	452 440	88

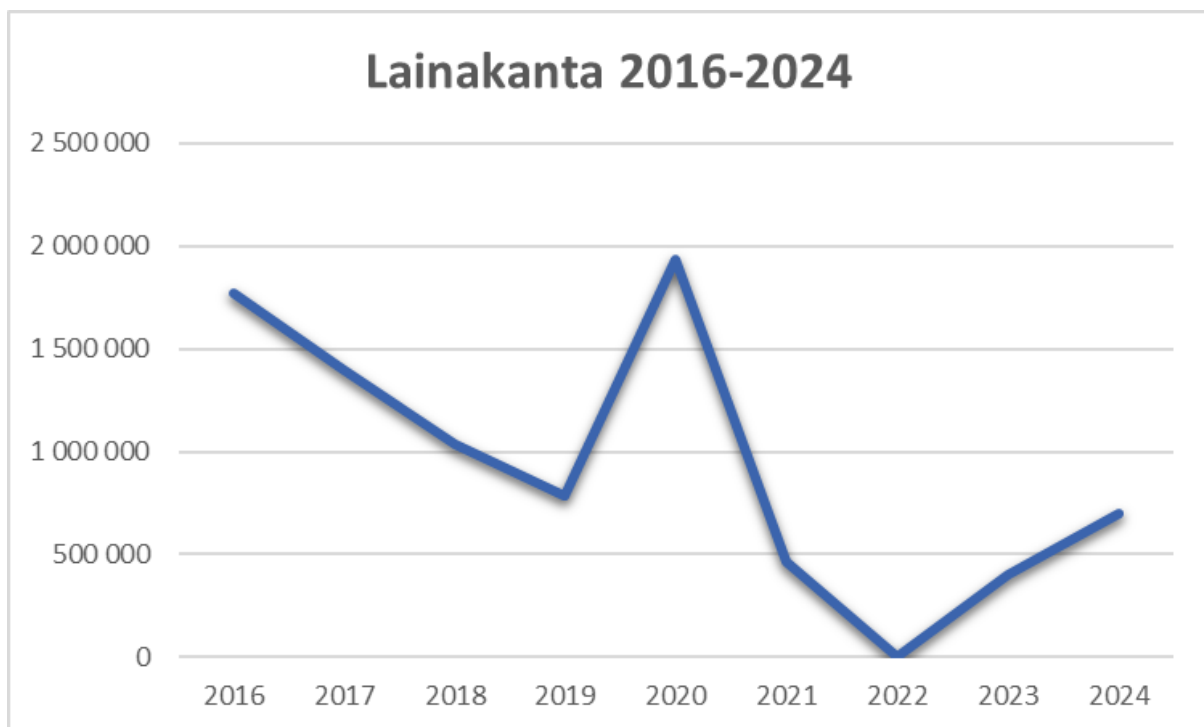
Multian kunta (Rahoituslaskelma 1 000 €)

	TP	TA	TA
	2022	2023	2024
RAHOITUSLASKELMA			
<i>TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</i>			
<i>TOIMINNAN RAHAVIRTA</i>			
VUOSIKATE	307	438	401
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	216	-20	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	523	418	401
<i>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</i>			
INVESTOINTIMENOT	-278	-439	-340
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN		25	24
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT	53	20	150
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-225	-394	-166
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	298	24	235
<i>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</i>			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	2	5	5
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-14		
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-350	400	-300
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-364	400	-300
<i>OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET</i>			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-204		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-566	405	-295
RAHAVAROJEN MUUTOS	-268	429	-60
Lainakanta (1 000 €)	0	400	700
Lainanhoitokate	-1	0,64	2,08
Kassan riittävyys, pv	11		

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Kunnan lainakanta tulee olemaan vuoden 2023 lopussa vähintään miljoona euroa. Kuntatodistuslainaa on jouduttu nostamaan vuoden 2023 aikana tuo miljoona euroa kassavajeen takia. Kuntarahoituksen myöntämästä lyhytaikaisesta Kuntatodistus -rahoituksesta on joustavasti mahdollista nostaa maksimissaan neljä miljoonaa euroa.

Talousarviossa on ennakoitu, että olemassa olevaa lainaa saataisiin lyhennettyä 300 000 euroa vuoden 2024 aikana. Tällöin lainakanta vuoden 2024 lopussa olisi 700 000 €. Vuoden 2024 korko- ja rahoituskuluihin on varattu 16 500 €. Mahdollista uutta lainaa pyritään olla nostamatta, mutta mikäli kassavaramme eivät riitä, joudumme sitä nostamaan.

INVESTOINTIOSA

Investointisuunnitelma on tehty toimialoilta kerättyjen investointisuunnitelmien ja -ehdotusten pohjalta sekä edellisten vuosien investointisuunnitelmiin pohjaten. Investointien kokonaismenot ensi vuonna on 336 000 euroa. Investoinnin rahoitusosuudeksi on arvioitu 24 000 €, joten investointien nettokustannukset ovat 312 000 €. Suurin yksittäinen investointi vuonna 2024 on Sinervän koulun pihan rakentaminen (60 000 €). Suurin infrastruktuuri-investointi kohdistuu leirintäalueen infraan, mihin on varattu 50 000 €

Investointitaulukossa on esitetty suunnitellut investointimenot poistovaikutuksineen. Tämän lisäksi alle 10 000 euron osakkeiden hankintamenot voidaan käsitellä kunnanhallituksen päätöksellä ilman erillistä valtuuston päätöstä ja investointisuunnitelman muuttamista, mikäli tulevan talousarvio vuoden aikana syntyy tarve.

INVESTOINTITÄULUKKO 2024 (2025-2026)

Taulukossa on esitetty investoinnit tulevalle talousarvio vuodelle, sekä suunnitelmavuosille jatkuvat investoinnit. Taulukossa on myös arvioitu poistovaikutus vuositason kyseisestä investoinnista, mutta vuosipoisto ei kuvaa vuoden 2024 poistojen määrää suoraan, vaan niiden laskentaan on vaikuttanut se, milloin investoinnin arvioidaan valmistuvan.

INVESTOINNIT 2024	Kokonais- kust.arvio yhteensä	Toteuma 2024 arvio	2024 kulut	2024 tulot	2024 netto	Poisto- vaikutus	poisto	2025	2026
	€	€	€	€	€	€ / vuosi	aika v.	€	€
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET									
MAA- JA VESIALUEET									
RAKENNUKSET									
Sinervän koulun ulkoarasto	60 000						15		60 000
Päiväkodin piharakennukset	20 000	20 000	20 000		20 000	1333	15		
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET									
Uimalaitoksen kunnostus	100 000	50 000	50 000		50 000	3333	15	50 000	
Vesi- ja jätevesiverkoston saneeraus	30 000	10 000	10 000		10 000	333	30	10 000	10 000
Pumptrackrata ¹	50 000	50 000	50 000	24 000	26 000	1733	15		
Jääkiekkokaukalo	50 000						15	50 000	
Poukaman lukot	20 000	20 000	20 000		20 000	1333	15		
Paloaseman lattian peruskorjaus	20 000	20 000	20 000		20 000	1333	15		
Yleisurheilukentän kunnostus	10 000	10 000	10 000		10 000	667	15		
Sinervän koulun pihan rakentaminen ²	120 000	60 000	60 000		60 000	4000	15	60 000	
Teppolanniemen asuinalueen tie ja kunnallistekniikka	70 000						30	70 000	
Leirintäalueen infra	50 000	50 000	50 000		50 000	1667	30		
Päiväkodin kiipeilyteline	9 000	9 000	9 000		9 000	900	10		
Kirjasto-kuntotalon ilmanvaihto v. 2025									
Sinerväsalin näyttämövalaistus	9 000						10	9 000	
KONEET JA KALUSTO									
Patjasalin kalusto	12 000	12 000	12 000		12 000	2 400	5		
Siirrettävät aggregaatit (2kpl)	50 000	25 000	25 000		25 000	2 500	10	25 000	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	680 000	336 000	336 000	24 000	312 000	21 533		274 000	70 000
¹ Ehdollinen haetaan Keskimään iloa auttaa avustusta									
² Pihan rakentamiseen haetaan avustuksia									

LASKENNALLINEN MUU TASEYKSIKKÖ

ulkoinen/sisäinen	TP 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Muutos %
*VESIHUOLTO				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	255 733	252 500	271 250	7
Muut toimintatuotot	2 250			
TOIMINTATUOTOT	257 983	252 500	271 250	7
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-60 213	-20 100	-56 240	180
Palvelujen ostot	-118 388	-111 000	-142 950	29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 868	-53 800	-48 500	-10
Muut toimintakulut	-229			
TOIMINTAKULUT	-262 698	-184 900	-247 690	34
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 715	67 600	23 560	-65
VUOSIKATE	-4 715	67 600	23 560	-65
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 444	-67 450	-72 330	7
Poistot ja arvonalentumiset	-65 444	-67 450	-72 330	7
TILIKAUDEN TULOS	-70 159	150	-48 770	-32 613
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-70 159	150	-48 770	-32 613

Vesi- ja viemärlaitostoiminta toteutetaan kunnan omana työnä. Talousarviossa ne on eritelty laskennalliseksi taseyksiköksi.

KUNNANVALTUUSTO

16 jäsentä

KUNNANHALLITUS

7 jäsentä

KUNNANJOHTAJA

Yleishallinto

Kunnanjohtaja

Sivistystoimi

Sivistystoimenjohtaja

Tekninen toimi

Tekninen johtaja

LUPALAUTAKUNTA

Kunnanhallitus

Sivistystoimi

Yhdyskuntasuunnittelu

Hallintopalvelut

Kuljetuspalvelut

Ympäristöpalvelut

Elinvoimapaalvelut

Perusopetus

Liikenneväylät ja
yleiset alueet

Työllisyyspalvelut

Muu koulutus

Tilapalvelut

Varhaiskasvatus

Vesihuolto

Vapaa-aikapalvelut

Terveysten ja hy-
vinvoinnin edistä-
minen

Vaikuttamistoimielimet

Vanhusneuvosto

Vammaisneuvosto

Nuorisovaltuusto

Lakisääteiset lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Keskusvaalilautakunta